

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΗ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 49 — ΤΗΛ. 27.689 | 1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1961 | ΑΡΙΘ. 17

ΝΑ ΤΕΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ

Κατ' αὐτὰς συνέρχεται ἡ σεπτὴ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος. Καί, ὡς ἀνεκοινώθη, ἐν τῶν σπουδαιοτέρων ζητημάτων, τὰ ὅποια θὰ τὴν ἀπασχολήσουν, εἶναι τὸ Ἐφημεριακόν, πού τόσο ἀδοκίμως καὶ τόσο ἀπαραδέκτως παραμένει μέχρι σήμερον ἐκκρεμοῦν.

Τὴν ἐπίλυσιν τούτου ἐζήτησεν ἐπαιλημένως καὶ προσφάτως ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Σύνοδος. Ἐπίσης ὁ «Ἱερὸς Σύνδεσμος» τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, διὰ θερμῆς καὶ ἐντόνου ἐκκλήσεώς του πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Πολυπληθῆ δὲ παρόμοιά ψηφίσματα καὶ τηλεγραφήματα ἔχουν ἀποστείλει, κατὰ καιροῦς, καὶ ὁ ἱερὸς κληρὸς τῶν ἄλλων Μητροπόλεων. Θέλομεν δὲ νὰ πιστεύωμεν, ὅτι θ' ἀναθεωρηθῆ ἢ μέχρι τοῦδε ἐπιδειχθεῖσα ἀμέλεια, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ἀδιαφορία. Καὶ ὅτι θὰ τεθῆ, ἐπὶ τέλους, τὸ ζήτημα εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ἐπιμάχων καὶ πρὸς ἄμεσον ρύθμισιν καὶ λύσιν ζητημάτων.

*

Καὶ πρέπει νὰ τεθῆ, ὅχι μόνον διότι ἀποτελεῖ ἀπρέπειαν καὶ σφᾶλμα μέγα νὰ παραθεωρῶνται, μὲ τόσην ἀστοργίαν, οἱ πτωχοὶ ἱερεῖς, τῆς ὑπαίθρου μας κυρίως, πού εἶναι οἱ φορεῖς τῶν Χριστιανικῶν βιωμάτων καὶ ἀληθειῶν καὶ οἱ ἀκάματοι καὶ ἀκοίμητοι σκαπανεῖς καὶ φουροὶ τῆς Ἐθνικῆς συνειδήσεως. Ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἄρνησις τῆς ἐπιλύσεώς του τὴν φορὰν αὐτὴν θὰ εἶναι τελείως ἀδικαιολόγητος. Καθ' ὅσον, κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους ἐμφανίζει ἐξ Ἑλληνικῶν πηγῶν «ὑπερέσοδα», τὰ ὅποια, ὅχι ἀπλῶς ἐπιτρέπουν, ἀλλὰ

καὶ ἐπιβάλλουν τὴν ἀνετον καὶ ἄμεσον λύσιν του. Κατ' ἐπίσημον δὲ ἀνακοίνωσιν, ὅχι μόνον εἰσεπράχθησαν, ἐντὸς τοῦ πρώτου ἑξαμήνου, τὰ προβλεφθέντα καὶ προϋπολογισθέντα, ἀλλὰ θὰ εἰσπραχθῆ ἐπὶ πλέον ποσὸν ἐνὸς δισεκατομμυρίου περίπου δραχμῶν!

Ἡ ἄρνησις λοιπόν τῆς ἐπιλύσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ ζητήματος δὲν δύναται νὰ στηριχθῆ περαιτέρω οὐδαμοῦ. Καὶ ἡ ἐκκρεμότης του θὰ ἐσήμαιεν μοιραίως, ἢ ἀδιαφορίαν ἀπαραδέκτον ἐντελῶς· ἢ ἔλλειψιν θλιβερωτάτην κατανοήσεως τῆς μεγίστης σημασίας τοῦ ζητήματος.

*

Καὶ ἀποτελεῖ αὐτόχρομα Ἐθνικὴν ἀνάγκην νὰ κατανοηθῆ, καὶ νὰ τεθῆ τοῦτο, ὡς εἴπομεν, εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν, καὶ νὰ ἐπιστευθῆ. Διότι ἡ πιστοποίησις ὑπάρξεως «ὑπερεσόδων» ἔχει κινήσει τὴν ὄρεξιν τῶν πάντων. Καὶ οἱ Δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ οἱ Συνταξιοῦχοι ζητοῦν—καὶ δικαίως—βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν των. Οἱ βαρέως φορολογούμενοι τὸν κουφισμὸν των καὶ τὴν μείωσιν τῶν συντελεστῶν τῆς ἀμέσου φορολογίας. Οἱ ξένοι ὁμολογιῶχοι ἐξυπηρέτησιν τοῦ προπολεμικοῦ Δημοσίου χρέους. Καὶ οἱ Δήμοι καὶ αἱ Κοινότητες ἐπιδότησιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν ἀναιμικῶν Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ταμείων. Καὶ οἱ πάντες τὰ πάντα. Περιπλέκεται οὕτω, ἐφ' ὅσον χρονίζει, τὸ ζήτημα. Καὶ ἐπιβάλλεται νὰ ἱεραρχηθῶν συνετῶς καὶ δικαίως αἱ διάφοροι ἀξιώσεις. Καὶ νὰ ληφθῶν ὑπ' ὄψει αἱ πλέον ἐπείγουσαι καὶ αἱ πλέον ἐπιτακτικαὶ τοιαῦται.

Και—καθ' ἡμᾶς—**οὐδεμία εἶναι ἐπιτακτικωτέρα τοῦ Ἑφημεριακοῦ**. Καὶ τοῦτο, διότι ἡ πρόσφατος σύνδεσις μας μετὰ τὴν κοινὴν ἀγορὰν δημιουργεῖ τεράστια ἀληθῶς προβλήματα,—ὄχι μόνον οἰκονομικά, ἀλλὰ καὶ ἠθικά καὶ πνευματικά—τὰ ὁποῖα πρέπει ν' ἀντιμετωπισθοῦν, μετὰ μέτρα φρενῶν, καὶ μετὰ ἀπόλυτον σοβαρότητα καὶ ἐμβρίθειαν. Καὶ αἱ ἀνοικταὶ εἰς τὸ ἐξῆς θύραι τοῦ Ἑλληνικοῦ μας χώρου ἐπιβάλλουν τὴν ἐξίσου ἀνάπτυξιν τῆς «Τεχνικῆς», ἀλλὰ καὶ τῆς **ἠθικῆς ρώμης** τοῦ Ἑθνους. Τῆς μὲν πρώτης, διὰ τὴν πραγματοποίησιν καὶ τὴν ἐπίτευξιν τῆς «ἀνταγωνιστικῆς συνυπάρξεώς μας» ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου. Τῆς δὲ δευτέρας, πρὸς ἐπίρρωσιν τῶν πατροπαραδότην βιωμάτων καὶ τοῦ ἠθικοῦ δυναμισμού τοῦ λαοῦ μας. Ἡ μονομερὴς καὶ μυωπάζουσα προσήλωσις πρὸς τὴν οἰκονομικὴν μας μόνον ἄνεσιν, εὐημερίαν καὶ ἀσφάλειαν, φοβούμεθα ὅτι δύναται ν' ἀποβῆ μοιραία διὰ τὸ Ἑθνος μας, τοῦ ὁποίου τὴν ψυχὴν, πρὸ παντός, πρέπει νὰ περισώσωμεν καὶ νὰ διατηρήσωμεν ἀλώβητον, ὅπως μᾶς ἐδίδαξεν ὁ θεῖος μας Λυτρωτής: «Μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι».

*

Ὁ ρόλος τῆς Ἑλλάδος μας ὑπῆρξε πάντοτε ὑψηλός. Ἀπέβη αὕτη, διὰ μέσου τῶν αἰώνων, φάρος τηλαυγῆς, πνευματικὸς καὶ ἠθικὸς τῆς Οἰκουμένης. Καὶ εἰς τὰς κρισίμους διὰ τὸν κόσμον στιγμὰς ὁ αἰμοδότης της. Ἡμεῖς ἐτοποθετήσαμεν ἑαυτοὺς καὶ ἐπολεμήσαμεν πάντοτε εἰς τὰς στενοπορίας καὶ τὰς Θερμοπύλας τῆς Γῆς. Καὶ εἰς τὰ μεσόμφαλα αὐτὰ τῆς Οἰκουμένης, ποὺ μᾶς ἔταξε νὰ κατοικῶμεν ἡ Θεία Πρόνοια, τὸν ρόλον μας αὐτὸν πρέπει νὰ τὸν διατηρήσωμεν. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολὴ μας!

Πρέπει νὰ κατανοηθῆ διὰ τοῦτο, ἀπὸ τὸ σύνολον τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας μας, ὅτι ἡμεῖς κυρίως βαστάζομεν τὸ **βάρος καὶ τὴν εὐθύνην τῆς ἁγίας Ὁρθοδοξίας**. Καὶ ὅταν λέγομεν Ὁρθοδοξίαν, ἐννοοῦμεν τὴν ἀκραί-

φνῆ καὶ ἀκήρατον τήρησιν τῆς θείας Ἐδ-αγγελικῆς ἀληθείας. Καὶ τὴν ὑπέροχον καὶ ἀκτινοβόλον ἐκείνην δύναμιν ἐνεργείας καὶ ζωῆς, ποὺ βαστάζει, διὰ νὰ πραγματοποιῆ τὸ ἀγαθόν, ἐλευθέρως τὸν Σταυρόν της. Θεωρεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὡς ἀνωτάτην ἀξίαν τοῦ κόσμου· καὶ μετουσιώνει τὴν ὕλικήν πραγματικότητα εἰς πνευματικὴν τοιαύτην, πλήρη φωτός, καὶ Δόξης, καὶ Δικαιοσύνης, καὶ ὠραιότητος...

Πρὸς τοῦτο, εἶναι ἀπαραίτητον, νὰ διατηρήσῃ ὁ λαὸς μας τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν πνευματικὴν του φυσιογνωμίαν. Καὶ—κατὰ τὸ δυνατόν—τὴν ἀπλήν καὶ Πατριαρχικὴν του ζωὴν. Αἱ ἀνησυχίαι, ὡς πρὸς τοῦτο, εἶναι πολλαὶ καὶ μεγάλαι. Ἐξεδηλώθησαν δὲ προσφάτως ζωηρόταται εἰς τὸν καθημερινὸν μας τύπον, ἀπὸ τοὺς πνευματικὸς ἀνθρώπους. Καὶ δι' ἐκείνον, ὁ ὁποῖος ἢ δὲν βλέπει, ἢ δὲν τὰς κατανοεῖ, δυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβομε τὸ προγονικὸν ἐκείνο· «Τυφλὸς τὰ τ' ὄτα· τὸν τε νοῦν· τὰ τ' ὄμματα εἶ».

*

Καὶ ἐρωτῶμεν ἤδη, πάντα καλόπιστον. Εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῆ τοῦτο, χωρὶς τὴν Ἁγίαν μας Ἐκκλησίαν; Καὶ ὅταν λέγομεν Ἐκκλησίαν, ἐννοοῦμεν τὸ πολίτευμά της, τοὺς ἱερούς της Κανόνας, τοὺς ἁγίους ναοὺς της, τὸν ἐξωτερικὸν λατρευτικὸν συμβολισμόν τῶν μυστηρίων της, ἀλλὰ καὶ τὸ σύνολον τῶν πιστῶν. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τοὺς σεμνοὺς λειτουργοὺς της, ποὺ τοὺς καθοδηγοῦν καὶ τοὺς καταρδεύουν, μετὰ τὰ τρισάγιανά της Παραδόσεως. Ἐντὸς τῆς ἱερᾶς αὐτῆς Παραδόσεως πραγματοποιεῖται ὁ ἄρρηκτος σύνδεσμος τῶν Γενεῶν. Καὶ κατανικᾶται ὁ χρόνος. Διότι παλαιοῦται μὲν, μετὰ τὴν πάροδόν του, ἡ ἱστορικὴ σὰρξ. Διατηρεῖται ὅμως τὸ πνεῦμα πάντοτε νέον καὶ εὐχυμον. Καὶ ἐνοῦται τοιουτοτρόπως τὸ παρελθόν πρὸς τὸ παρόν· καὶ οἱ ζῶντες μετὰ τοὺς νεκρούς, εἰς μίαν αἰωνιότητα. Θ' ἀπετέλει λοιπὸν **ἀληθῆ Ἑθνοκτονίαν** ἡ παραθεώρησις καὶ ἡ καταφρόνησις τῆς ἱερᾶς μας αὐτῆς Παραδόσεως.

*

Τῆς Παραδόσεως ὅμως αὐτῆς θεματο-

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1960 (*)

Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ καθ' ἡμᾶς Κεντρικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐπὶ τῆς, κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, συμπληρώσει 50ετίας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου χριστιανοῦ διηγηματογράφου Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη, ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία θὰ ἐκδώσῃ εἰς εἰδικὸν τόμον τὰ χαρακτηριστικώτερα ἐκ τῶν διηγημάτων του, ἵνα κυκλοφορήσουν ταῦτα εὐρύτατα μεταξὺ τοῦ λαοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἀπεφασίσθη, ὅπως ἐκδοθοῦν εἰς δύο τομίδια, ἀνέκδοτα κατὰ τὸ πλείστον, μελετήματα ποικίλου περιεχομένου τοῦ ἀειμνήστου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Ἀκαδημαϊκοῦ Νικολάου Λούβαρη.

Ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας μελετᾶται ἐπὶ τούτοις ἡ ἐκδοσις τῆς Καὶνῆς Διαθήκης εἰς πολλάς, εἰ δυνατόν, ἑκατοντάδας χιλιάδων ἀντύπων, διὰ νὰ κυκλοφορήσῃ αὕτη εἰς χαμηλοτάτην τιμὴν εὐρύτατα μεταξὺ τοῦ λαοῦ. Ἴνα καταστῇ δυνατὴ ἡ πολυδάπανος αὕτη ἐπιδιώξις, ἐπικρατεῖ ἡ σκέψις, ὅπως ζητηθῇ ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις καὶ τῶν δυναμένων νὰ βοηθήσωσι τὸ ἔργον τοῦτο Ὁργανισμῶν, Τραπεζῶν, ἀτόμων κλπ. Ἡδὴ, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, καὶ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν ἔχει ὑποσχεθῆ οἰκονομικὴν τινα ἐνίσχυσιν.

Ἐπὶ τούτοις ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσθη ἡ ἐκδοσις καὶ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (τοῦ κειμένου τῶν Ὁ). Ἡ ἐκτύπωσις καὶ ταύτης θὰ ἀρχίσῃ εὐθὺς ὡς θὰ δημιουργηθοῦν αἱ ἀπαραίτητοι δυνατότητες καὶ προϋποθέσεις.

Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν προξενεῖ τὸ μέγα διαφέρον, τὸ ὁποῖον οἱ ἑτερόδοξοὶ ἰδίᾳ Ἐκκλησιαστικοὶ καὶ Θεολογικοὶ παράγοντες ἐπιδεικνύουν διὰ τὰς ἐπιδιώξεις καὶ τὸ καθ' ὅλου ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Οὐδεὶς σχεδὸν ἐκ τῶν ὡς ἄνω παραγόντων, τῶν ἐπισκεπτομένων τὰς Ἀθήνας, παραλείπει νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν, ἵνα κατατοπισθῇ μέχρι καὶ τῶν λεπτομερειῶν περὶ τῶν ἐπιδιώξεων καὶ τοῦ ἔργου αὐτῆς. Τινὲς τῶν

ἐπισκεπτῶν τούτων, ἐκ τῶν ἐχόντων ἀτελεῖ γνῶσιν τῆς ἱστορίας καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ἐκφράζουν τὴν ἀπορίαν, πῶς δύναται ἐν αὐτῇ ν' ἀναπτυχθῇ συγχρονισμένον πνευματικὸν ἔργον. Τὸ γεγονός ἀκριβῶς τοῦτο δημιουργεῖ, φρονοῦμεν, τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως καταβληθῇ μέριμνα, ἵνα ἔργα τινὰ εὐληπτα περὶ τῆς φύσεως τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, τῆς ἱστορίας αὐτῆς καὶ τῆς συγχρόνου δράσεώς της μεταφρασθοῦν εἰς ξένας γλώσσας, πρὸς κατατοπισμὸν τῶν ἑτεροδόξων, ἐπὶ τούτοις δὲ ὅπως μία σύντομος ἱστορία τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ ἐκθεσις τοῦ ἔργου αὐτῆς δημοσιευθῇ εἰς ξένην γλῶσσαν, ἵνα γνωσθοῦν εὐρύτερον αἱ ἐπιδιώξεις καὶ τὸ ἔργον τοῦ ἐπισήμου τούτου Ἐκκλησιαστικοῦ μας Ὁργανισμοῦ.

Ὁ Ἡμεροδείκτης τοῦ προσεχοῦς ἔτους 1962 ἀπεφασίσθη ὅπως ἀφιερωθῇ εἰς τοὺς Ἑρῶας τῆς χριστιανικῆς πίστεως, εἰς ἕκαστον δὲ καθ' ἡμέραν σημεῖωμα αὐτοῦ θὰ ἐξαιρῶνται πτυχαὶ τινες ἐκ τῆς πολιτείας καὶ τῆς διδασχῆς τοῦ ἑορταζομένου Ἀγίου. Ὁ Ἡμεροδείκτης οὗτος θὰ ἀποτελέσῃ πάλιν τὴν ἀφορμὴν, ἵνα ἐκδοθῇ ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐν συνεχείᾳ, τρὸς τινί, πρὸς τὸ ὑπ' αὐτῆς ἐκδοθὲν ὡς ἀνωτέρω «Ἀγιολόγιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας», σειρὰ μικρῶν τευχῶν, περιεχόντων τοὺς βίους τῶν σπουδαιοτέρων μορφῶν ἐκ τοῦ Ὁρθοδόξου Ἀγιολογίου.

Ὡς καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, μέγας ἀριθμὸς φυλλαδίων, ποικίλου περιεχομένου, διδασκτικοῦ, ἠθοπλαστικοῦ, ἀντιαιρετικοῦ κλπ., ἐκδοθέντων ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, διενεμήθη δωρεὰν δι' ἱεραποστολικούς σκοπούς, εἴτε διὰ τῶν Ἱ. Μητροπόλεων, εἴτε διὰ τῶν ἐργατῶν καὶ συνεργατῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δωρεὰν διανεμηθέντων, ὡς ἀνωτέρω, φυλλαδίων κατὰ τὸ ἔτος 1960, ἀνήλθεν εἰς ἑξακοσίας ὀγδοήκοντα μίαν χιλιάδας τετρακόσια (681.400) ἀντίτυπα.

Μέγας ὡσαύτως ἀριθμὸς βιβλίων ἐκ τῶν ἐκδόσεων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας διετέθη δωρεὰν ὡσαύτως καὶ πρὸς τοὺς ἐργάτας καὶ συνεργάτας αὐτῆς διὰ τὴν ὑποβοήθησιν καὶ διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῶν, ἰδίᾳ ὁμως διὰ τὸν πλουτισμὸν ἐκκλησιαστικῶν, σχολικῶν, στρατιωτικῶν καὶ φοιτητικῶν βιβλιοθηκῶν, ὡς καὶ τῶν βιβλιοθηκῶν ἐντευκτηρίων τινῶν τῶν ἐν τῇ ξένη σπουδάζοντων Ἑλλήνων σπουδαστῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὡς ἀνωτέρω διατεθέντων διαφόρων βιβλίων καὶ φυλλαδίων κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἀνήλθεν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν δέκα τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων πενήτηκοντα τεσσάρων (14.354) ἀντιτύπων.

5. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1960 ἐλειτούργησαν, βάσει τῶν ἐν τῇ Ἐκθέσει τῶν ἐτῶν 1958 καὶ 1959 διατυπωθεισῶν ἐπιδιώξεων, κανονικῶς ἀμφότερα τὰ **Φοιτητικὰ Οἰκοτροφεῖα** τῆς Ἀποστολικῆς

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 261 τοῦ προηγούμενου τεύχους.

φύλαξ εἶναι ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία. Καὶ ἀληθῶς πυρίπνοος καὶ ἀκοίμητος φρουρὸς ὁ ἱερὸς κλῆρος, πὸν κατὰ ἑκατοντάδας ἐσφαγιάσθη προσφάτως, ἀμυνόμενος τῶν βωμῶν καὶ τῶν ἐστιῶν μας. Καὶ τοῦ ὁποῖου τόσον ἀπαραδέκτως παρεθεωρήθη μέχρι σήμερον ἡ τραγικὴ του Μοῖρα. Καὶ ἐρωτῶμεν. Ἐπιτρέπεται νὰ συνεχισθῇ καὶ περαιτέρω ἡ ἄστοργος καὶ ἀφιλοσόφητος ἐγκατάλειψις του;

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

Διακονίας, ιδιαίτερα δὲ κατεβλήθη καὶ αὐθις φροντίς, ὥστε καὶ ἡ παρεχομένη εἰς ταῦτα τροφή νὰ εἶναι πάντοτε ἀρίστη ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος καὶ ἐπαρκεστάτη ἀπὸ ἀπόψεως ποσότητος, ἔστω καὶ ἂν θὰ ἐδημιουργούντο οὕτως ἠδξημένοι οικονομικαὶ ἐπιβαρύνσεις διὰ τὸν ἡμέτερον Ὀργανισμόν, καὶ ἡ ὄλη ἐν αὐτοῖς διαβίωσις νὰ εἶναι ἐποικοδομητικὴ καὶ ὑποβοηθητικὴ διὰ τὴν μελλοντικὴν ἀποστολὴν τῶν τροφίμων τῶν.

Ἐν τῷ Θεολογικῷ Οἰκοτροφείῳ παρέμειναν κατὰ τὸ Πανεπιστημιακὸν ἔτος 1959-60 ἑκατὸν τριάκοντα ἑννέα (139) φοιτηταί, ἐξ ὧν τριάκοντα καὶ εἰς (31) ἀλλοδαποί, ὑπότροφοι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, προερχόμενοι δὲ ἐκ τῶν κάτωθι Χωρῶν:

Ἐξ Αἰθιοπίας ἑννέα (9), ἐκ Γερμανίας εἰς (1), ἐξ Ἰαπωνίας εἰς (1), ἐξ Ἰνδιῶν εἰς (1), ἐκ Κορέας τρεῖς (3), ἐκ Λιβάνου ἑπτὰ (7), ἐξ Οὐγκάντας τέσσαρες (4), ἐκ Σερβίας δύο (2), καὶ ἐκ Συρίας τρεῖς (3).

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐπερατώθη κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ ριζικὴ ἐπισκευὴ τῆς ἠλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ κεντρικοῦ κτιρίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἔνθα στεγάζεται καὶ τὸ Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον, καὶ ἐγένοντο αἱ κατάλληλοι ἐνέργειαι, διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς ἐντάσεως τοῦ παρεχομένου ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, πρὸς κάλυψιν τῶν ἠδξημένων ἀναγκῶν τοῦ ἡμετέρου Ἰδρύματος.

Ἐπὶ τούτοις, πρὸς εὐχερεστέραν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ καὶ διευκόλυνσιν καὶ τοῦ Οἰκοτροφείου, ἐγένετο ἡ τοποθέτησις τριῶν νέων τηλεφωνικῶν συσκευῶν ἐν τοῖς κεντρικοῖς Γραφείοις αὐτοῦ.

Ἐν τῷ Οἰκῷ Φοιτητρίας παρὰ τὴν Ἀγίαν Βαρβάραν Αἰγάλεω, παρέμειναν κατὰ τὸ Πανεπιστημιακὸν ἔτος 1959-1960 πενήκοντα πέντε (55) φοιτήτριαι πασῶν τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν. Κατὰ τοὺς θερινοὺς δὲ μῆνας τοῦ λήξαντος ἔτους ἡ Ἐκκλησιαστικὴ αὐτὴ φοιτητικὴ Στέγη ἐλειτούργησε διὰ πρώτην φορὰν καὶ διὰ τὰς ὑποψηφίας σπουδαστριάς τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν, τῶν παραμεινουσῶν εἰς Ἀθήνας, ἵνα προπαρασκευασθοῦν διὰ τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις τῶν. Οὕτως ἐβδόμηκοντα καὶ τρεῖς (73) νεάνιδες, προερχόμεναι ἐξ ὄλων τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος, εὔρον ἐν τῇ Στέγῃ ταύτῃ τῆς Ἐκκλησίας τὴν οἰκογενειακὴν θαλαπρῆν καὶ τὸ κατάλληλον περιβάλλον, διὰ τὴν προπαρασκευὴν τῶν εἰς τὰς ἐξετάσεις τῶν, ὡς καὶ τὴν κατάλληλον χειραγωγίαν κατὰ τὴν κρίσιμον αὐτὴν περίοδον τῆς πρώτης ἀπομακρύνσεως αὐτῶν ἐκ τῆς οἰκογενειακῆς τῶν ἐστίας.

Τὸ ἐπιβλητικὸν νεόκτιστον οἰκοδόμημα τοῦ Οἴκου Φοιτητρίας καὶ ἡ ἀριότης τῶν ἐγκαταστάσεων αὐτοῦ προξενοῦν ἰδιαίτερον ἐντύπωσιν εἰς τὰς τροφίμους του καὶ ἰδίᾳ εἰς τοὺς γονεῖς τῶν, οἵτινες πολλαπλῶς ἐκφράζουν τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν, διότι ἡ Ἐκκλησία διαθέτει μίαν τοιαύτην Φοιτητικὴν Στέγην εἰς τὴν Πρωτεύουσαν.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος καταρθώθη ἐπὶ τούτοις,

ὥστε ἀμφότερα τὰ ὡς ἀνωτέρω Φοιτητικὰ Οἰκοτροφεία τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας νὰ ἐφοδιασθοῦν διὰ μεγάλων ἠλεκτρικῶν ψυκτικῶν θαλάμων, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἀρτιωτέραν λειτουργίαν τῶν.

Γενικῶς ἡ λειτουργία ἀμφοτέρων τῶν Οἰκοτροφείων μας ὑπῆρξε καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος λίαν ἱκανοποιητικὴ. Ὅ,τι θὰ ἔδει πάντως νὰ ἐνισχυθῇ ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ζωῇ ἀμφοτέρων εἶναι ἡ, διὰ εἰδικευμένων εἰς τὰ προβλήματα τῆς νεότητος προσώπων καὶ δὴ Πνευματικῶν, καλλιέργεια μεταξὺ τῶν τροφίμων τῶν ἐντονωτέρας πνευματικῆς ζωῆς, ἥτις εἶναι τόσον, ὡς γνωστόν, ἀναγκαῖα διὰ τὴν δημιουργίαν χριστιανικῶν προσωπικοτήτων. Βάσει τῆς κτηθείσης πείρας καὶ τῶν εἰδικῶν ἐπιδιώξεων τῶν ἡμετέρων Φοιτητικῶν Οἰκοτροφείων, ἐνδείκνυται οὐ μόνον ἡ ἐσωτερικὴ ἀναδιοργάνωσις αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπ'ἀνδρωσίς τῶν καὶ δι' ἑτέρων προσώπων, ἐχόντων γνώσιν τῶν προβλημάτων τοῦ συγχρόνου ἐφήβου, ἐν ὄλη αὐτῶν τῇ εὐρύτητι, καὶ τὰς δυνατότητας νὰ κατευθύνουν τοὺς τροφίμους τῶν πρὸς πραγματώσιν τῶν ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τούτων Ἰδρυμάτων ἐπιδιωκομένων σκοπῶν. Διὰ τὸ Θεολογικὸν μας Οἰκοτροφεῖον ἡ ἀνάγκη αὕτη εἶναι ἐπιτακτικότερα, ἵνα καταστῇ τοῦτο τὸ ταχύτερον πραγματικὸν φυτώριον, ἐξ οὗ θὰ προέρχονται φλογεροὶ ἐκκλησιαστικοὶ ἐργάται.

6. Ἐκ τῆς Σχολῆς Διακονισσῶν ἀπεφοίτησαν κατὰ τὸ Πανεπιστημιακὸν ἔτος 1959-60 δώδεκα (12) νεάνιδες, πτυχιούχοι πᾶσαι τῶν Θεολογικῶν μας Σχολῶν. Οὕτως αἱ ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς ταύτης, αἱ σπουδάσασαι ἐν αὐτῇ ὡς ὑπότροφοι τῆς Ἐκκλησίας, ἀνῆλθον εἰς 34, ἐξ ὧν αἱ δέκα ἑπτὰ (17) ἐργάζονται ἤδη εἰς ἰσαριθμοὺς Ἐνορίας τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰς θέσεις Κοινωνικῶν λειτουργῶν τῶν Ὑπουργείων Δικαιοσύνης καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας.

Δυστυχῶς ἡ ἀπορρόφησης τῶν Κοινωνικῶν τούτων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐκ μέρους τῶν Ἐνοριῶν, διὰ τὰς ὁποίας κυρίως καὶ προορίζονται, ἀντιμετωπίζει δυσχερείας, οἰκονομικῆς κατὰ κύριον λόγον φύσεως, διὸ καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ὁ ἀριθμὸς τῶν γενομένων δεκτῶν ἐν τῇ Σχολῇ Διακονισσῶν περιωρίσθη εἰς ὀκτῶ (8) μόνον. Ἰκανὸς ἀριθμὸς ἐξ αὐτῶν θὰ ἠδύνατο ἀσφαλῶς νὰ ἀπορροφηθῇ καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῆς Ἐπικρατείας, δι' Ἐνορίας τῶν πόλεων ἢ τῶν κωμοπόλεων αὐτῶν, εἰς ἃς θὰ ἠδύνατο αἱ κοινωνικαὶ αὐταὶ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας νὰ προσφέρουν ἀξιολόγους ὑπηρεσίας. Ἄλλωστε, ἐκτὸς τοῦ ἔργου τῶν εἰς τὸν κοινωνικὸν τομέα, αἱ θεολόγοι αὐταὶ θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθοῦν καὶ διὰ τὸ ἔργον τῆς Κατηγήσεως τῶν νεανίδων, τὸ ὅποιον ἀνατίθεται, ὡς γνωστόν, ἐνίοτε εἰς Κατηγητριάς, μὴ διαθετούσας τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὸ δυσχερὲς τοῦτο ἔργον προσόντα.

Πάντως τὸ ἐπιτελούμενον ὑπὸ τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς τὰς διαφόρους Ἐνορίας Διακονισσῶν, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τὴν καθοδήγησιν τῶν Ἐφημερίων αὐτῶν, ἔργον,

προχωρεῖ ἱκανοποιητικῶς. Εἰς ἄρκετάς δὲ περιπτώσεις ἡ Διακόνισσα ἀποτελεῖ ἤδη ἀξιόλογον βοηθητικὸν παράγοντα εἰς τὸ κοινωνικὸν ἔργον, ἀλλὰ καὶ εἰς ἑτέρας πνευματικὰς ἐκδηλώσεις τῆς Ἐνορίας.

Ἐσχάτως ἀνελήφθη ὑπὸ τῶν Διακονισσῶν καὶ τὸ ἔργον τῆς λεπτομεροῦς καταγραφῆς πασῶν τῶν ἐν ταῖς Ἐνορίαις αὐτῶν διαμενουσῶν οἰκογενειῶν, ἐπὶ εἰδικῶν καρτελλῶν, ἐκτυπωθεῖσῶν ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐν αἷς σημειοῦνται αἱ συνθηκαὶ διαβίωσης τῶν οἰκογενειῶν τούτων, ἡ θρησκευτικὴ κατάστασις αὐτῶν, αἱ πνευματικαὶ τῶν ἀνάγκαι καὶ ἕτερα ἀπαραίτητα διὰ τὸ πνευματικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας στοιχεῖα.

Αἱ ὡς ἀνωτέρω καταρτισθόμεναι ἐνοριακαὶ Δελτιοθηκαὶ, αἵτινες εὐκαταῖον θὰ ἦτο νὰ καθιερωθῶσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον διὰ πάσας τὰς Ἐνορίας τῶν πόλεων, θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποβοηθήσουν σοβαρῶς οὐ μόνον τὸ ἔργον τῆς Διακονίας, ἀλλὰ καὶ τὸ καθόλου πνευματικὸν ἔργον τοῦ Ἐφημερίου ἐν τῇ Ἐνορίᾳ του, ὅστις, συμφώνως πρὸς τὴν Κυριακὴν ὑπόδειξιν καὶ τὴν πρᾶξιν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, καθῆκον ἔχει πάντοτε, ἰδιαίτερος ὅμως σήμερον, νὰ στρέφῃ τὴν πνευματικὴν του μέριμναν πρὸς ἕνα ἕκαστον ἐκ τῶν πιστῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους 1961 ἀνετέθη εἰς τὰς Διακονίσσας καὶ ἡ κατὰ Κυριακὴν διανομὴ τῆς «Φωνῆς Κυρίου» εἰς τὰς ἰδιωτικὰς Κλινικὰς τῆς Ἐνορίας των, ἵνα οὕτω παρέχεται εἰς αὐτάς ἡ εὐκαιρία νὰ ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν καὶ μετὰ τῶν ἐν αὐταῖς νοσηλευομένων.

Δυστυχῶς μέχρι σήμερον, καὶ παρὰ τὰς καταβληθείσας καὶ καταβαλλομένας διαρκῶς ἐκ μέρους ἡμῶν προσπάθειας, δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ κύρωσις τοῦ ἀπὸ τοῦ Ἀγούστου τοῦ ἔτους 1958 ἐκκρεμοῦντος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ὀρθοσκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Σχεδίου Νόμου, δι' οὗ ρυθμίζονται βασικά τινὰ ζητήματα, ἀναφερόμενα εἰς τὸν θεσμὸν καὶ τὸ ἔργον τῶν Διακονισσῶν. Ἡ ἀδικαιολόγητος καθυστέρησις τῆς προώθησεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου, παρεμποδίζει σοβαρῶς τὴν ὅλην προσπάθειαν καὶ ἀποθαρρύνει τὰς νῦν ἐργαζομένας Κοινωνικὰς λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία εὐρίσκειται, ἐπὶ τούτοις, εἰς διαρκῆ ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, ὥστε, ἐν τῷ ἐκδοθησομένῳ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 4018 τῆς 11.11.1959 Ν.Δ. (ἀρθ. 3) Διατάγματι, νὰ κατοχυρωθῇ ἡ τοποθέτησις ἀποφοίτων καὶ τῆς ἡμετέρας Σχολῆς Διακονισσῶν εἰς τὰς προβλεπομένας εἰς τὰ διάφορα εὐαγγῆ Ἰδρύματα τῆς Χώρας θέσεις Κοινωνικῶν λειτουργῶν.

Τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν ἀπασχολεῖ ἤδη καὶ ἡ συγκέντρωσις τοῦ ἀναγκαιοῦντος ποσοῦ, διὰ τὴν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ἀγ. Βαρβάρας Αἰγάλεω, ἔνθα καὶ τὰ ἀνωτέρω Ἰδρύματα, δημιουργίαν καὶ νέου Κέντρου ἐκδηλώσεως τῆς πρὸς τὰς Νεάνιδας στοργῆς τῆς Ἐκκλησίας. Ἐλπίζεται ὅτι αἱ καταβαλλόμεναι προσπάθειαι θὰ εὐδογηθῶν καὶ ὅτι δὲν θὰ βραδύνουν νὰ δημιουργηθῶν αἱ δυνατότητες διὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ σχετικοῦ ἔργου.

7. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ λήξαντος ἔτους ὁ ἡμέτερος Ὄργανισμὸς ἐστερήθη τῶν πολυτίμων ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 ὑπηρετήσαντος ἐν αὐτῷ ὡς Διευθυντοῦ Τύπου καὶ Διαφωτίσεως, πολλὰ δὲ ὑπὲρ τοῦ ἔργου αὐτοῦ μοχθήσαντος καὶ πολλὰ διὰ τὴν προώθησιν τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ἐπιδώσεων προσενεγκόντος, Αἰδεσιμολογιατάτου Ἐμμανουὴλ Μυτιληναίου, παραιτηθέντος ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ τὴν 22αν Φεβρουαρίου, κατὰ μῆνα δὲ Δεκεμβρίου ἐθρηνήσαμεν καὶ τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν αὐτοῦ.

Τὴν κενωθεῖσαν θέσιν τοῦ Διευθυντοῦ Τύπου καὶ Διαφωτίσεως κατέλαβεν, ἀποφάσει τοῦ ἡμετέρου Συμβουλίου, ὁ παρὰ τῇ αὐτῇ Διευθύνσει, ὡς Διευθυντῆς τῶν Περιοδικῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὑπηρετῶν Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξανδρος Καντώνης.

Ἐκλεγείς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας Μητροπολίτης Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, κατὰ μῆνα Μαΐου τοῦ λήξαντος ἔτους, ἀπεχώρησε τῆς Διευθύνσεως τοῦ ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Πεντέλης λειτουργούντος Πνευματικοῦ Φροντιστηρίου ὁ, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του διατελέσας Διευθυντῆς αὐτοῦ καὶ μετὰ ἐξαιρέτου ζήλου διὰ τὴν καρποφόρον λειτουργίαν αὐτοῦ ἐργασθεὶς, Ἀρχιμανδρίτης μέχρι τότε Στέφανος Ματακούλιας. Εἰς τὴν κενωθεῖσαν θέσιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Πνευματικοῦ Φροντιστηρίου διορίσθη, ἀποφάσει τοῦ ἡμετέρου Συμβουλίου, ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Γιαλοῦρης, εἰς ὃν ἀνετέθη ἡ Διεύθυνσις καὶ τοῦ ἐν Πεντέλῃ ὡσαύτως λειτουργήσαντος ἀπὸ τῆς 20ῆς Ἀγούστου μέχρι τῆς 10ῆς Σεπτεμβρίου «Φροντιστηρίου Κατηχητικῶν στελεχῶν».

Ὁσαύτως κατὰ μῆνα Ἰουνίου ἀπεχώρησεν ἐκ τῆς Διευθύνσεως Θεοῦ Κηρύγματος ὁ, ἐπὶ διετίαν περίπου λίαν εὐδοκίμως ἐν αὐτῇ ἐργασθεὶς, Ἀρχιμανδρίτης Γεώργιος Παυλίδης, κληθεὶς, ἵνα προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου. Κατὰ μῆνα Σεπτεμβρίου δὲ ἀπεχώρησεν ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ καὶ Πνευματικοῦ τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Παντελεῆμων Χρυσοφάκης, ὁ ἐπὶ τριετίαν ἀόκτως ἐργασθεὶς διὰ τὴν πνευματικὴν καθοδήγησιν τῶν τροφίμων αὐτοῦ, διορισθεὶς Γραμματεὺς παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ.

Ἀποφάσει τοῦ ἡμετέρου Συμβουλίου, παρὰ τῇ Διευθύνσει Τύπου ἐτοποθετήθη ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Παῦλος Πολυμερόπουλος, παρὰ τῇ Διευθύνσει δὲ Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Βέργης, εἰς ὃν προσωρινῶς ἀνετέθησαν καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ Πνευματικοῦ τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου.

Ὡς καὶ κατὰ τὰ δύο προηγούμενα ἔτη, οὕτω καὶ κατὰ τὸ λήξαν, εἰς πάντας τοὺς τομεῖς δράσεως τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐκλήθησαν νὰ συνεργασθῶν καὶ πλείστοι ἐκκλησιαστικοὶ ἔργαται, Κληρικοὶ καὶ Λαϊκοί, οἵτινες καὶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ, ὡς καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη, ζήλου, προσέφερον τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας των, διὰ τὴν προώθησιν τοῦ ἔργου αὐτῆς. Πρὸς πάντας τούτους ἐκ-

φράζω και από τῆς θέσεως ταύτης τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μου, διότι μετὰ προθυμίας και ἀταπαρνήσεως ἔθεσαν πάλιν ἑαυτοὺς εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας και ὑπεβोधήθησαν τὸ ἔργον τῆς.

Πάντως ὡς λίαν ἐπείγουσα δέον νὰ χαρακτηρισθῆ ἡ ἐσωτερικὴ ἀναδιοργάνωσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ὄλου ἔργου τῆς και ἡ δημιουργία νέων τομέων δράσεως αὐτῆς διηύρυναν κατὰ πολὺ τὰ ὑπὸ τοῦ ἰδρυτικοῦ αὐτῆς Νόμου (Α.Ν. 976/1946) διαγραφόμενα νομικὰ πλαίσια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἔδει νὰ κινήται ἡ δραστηριότης αὐτῆς, και ἐδημιούργησαν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, τὴν ἀνάγκην χρησιμοποίησεως μονίμως πολὺ περισσοτέρων προσώπων, διὰ τε τὸ πνευματικὸν και λοιπὸν ἔργον τῆς, ὅσον προέβλεπεν ὁ ἐν λόγῳ Νόμος. Συνεπῶς ἐκ τῆς ἀνάγκης πλέον ἐπιβάλλεται οὐ μόνον ἡ ὡς ἄνω διεύρυνσις τῶν διεπουσῶν τὸν ἡμέτερον Ὄργανισμὸν διατάξεων, ἀλλὰ και ἡ δημιουργία τῆς νομικῆς δυνατοῦτος καταρτίσεως πλήρους, μὴ ὑπάρχοντος μέχρι σήμερον, Ὄργανισμοῦ Διοικήσεως αὐτοῦ, περὶ οὗ ἐγένετο λόγος και ἐν τῇ Ἐκθέσει τῶν ἐτῶν 1958 και 1959. Βεβαίως ἡ ἀναδιοργάνωσις τοῦ ἡμετέρου Ὄργανισμοῦ, ἡ πληρωσις τῶν ὑπαρχουσῶν νῦν ὡς και τῶν δημιουργηθησομένων θέσεων πνευματικῶν ἐργατῶν και ὑπαλλήλων και ἡ βαθμολογικὴ τακτοποίησις αὐτῶν, θὰ ἀδείξουσιν ἀσφαλῶς τὰ ἔξοδα διοικήσεως αὐτοῦ, πιστεύομεν ὅμως ὅτι, ἐὰν τηρηθοῦν αἱ ἐν τῇ προγενεστέρᾳ Ἐκθέσει ἐπισημανθεῖσαι προϋποθέσεις, ἴδια ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπιλογὴν τῶν ἐν τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ προσλαμβανομένων, αἱ δαπάναι αὐταὶ θὰ εἶναι και δεδικοιολογημένα και παραγωγικαί, διότι οὕτω θὰ ἀποκτήσῃ αὐτὴ τὰ ἀναγκαῖα και ἱκανὰ στελέχη τῆς, διὰ τὴν εὐρύθμωσιν αὐτῆς λειτουργίαν και τὴν προώθησιν τοῦ ἔργου τῆς.

Λίαν ἐπιτακτικὴ τυγχάνει ἡ πρόσληψις ἱκανοῦ και δεδοκιμασμένου Οἰκονομικοῦ Διευθυντοῦ, χαρακτηριζομένου διὰ τὴν πίστιν του εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς Ἐκκλησίας, διαθέτοντος δὲ οἰκονομικὴν φαντασίαν και πείραν, ὅστις θὰ ἀπαλλάξῃ τὸν ἐκάστοτε Γενικὸν Διευθυντὴν ἐκ τῶν οἰκονομικῶν φροντίδων τοῦ ἡμετέρου Ὄργανισμοῦ και, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν αὐτοῦ, θὰ ἀναδιοργανώσῃ, βάσει τῶν συγχρόνων οἰκονομικῶν μεθόδων, τὴν ἀνασυγκροτηθεῖσαν οἰκονομικὴν ζωὴν και τοῦ Κεντρικοῦ Καταστήματος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας και τῶν Παραρτημάτων αὐτῆς.

8. Ἐν τῇ προηγουμένη Ἐκθέσει διευτυποῦτο ἡ ἐλπίς, ὅτι θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ ταχεῖα προκήρυξις τοῦ σχετικοῦ διαγωνισμοῦ, διὰ τὴν ἑναρξιν ἀνεγέρσεως τοῦ κτιρίου τοῦ Προτύπου Ἀνωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου Τήνου, ὅπερ, συμφῶνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3775, τῆς 12.4.57, Ν. Δ., θὰ λειτουργῆ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Δυστυχῶς, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι κατηρτίσθησαν ἤδη πᾶσαι αἱ σχετικαὶ μελέται και πάντα τὰ σχέδια εἶναι ἤδη ἔτοιμα

ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ μηνὸς Αὐγούστου τοῦ λήξαντος ἔτους 1960, τόσον δὲ τὸ ἐποπτεῦον Ὑπουργεῖον Ὁρησκευμάτων και Ἐθνικῆς Παιδείας, ὅσον και τὸ ἡμέτερον Κεντρικὸν Συμβούλιον ἐπανειλημμένως ὑπέμνησαν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος Τήνου τὴν ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Διατάγματος ὑποχρέωσιν αὐτῆς, περὶ ταχείας ἐναρξεως τοῦ ἔργου, δὲν κατέστη μέχρι σήμερον δυνατὴ ἡ σχετικὴ προκήρυξις. Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος ἐδήλωσεν εἰς τοὺς κατὰ Ἰούλιον τοῦ λήξαντος ἔτους μεταβάντας εἰς Τήνον, πρὸς ἀνταλλαγὴν ἀπόψεων διὰ τὴν προώθησιν τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος, ἐκπροσώπους τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὅτι δὲν ἐκέκτητο πρὸς τὸ παρὸν τὴν οἰκονομικὴν εὐχέριαν χρηματοδοτήσεως τοῦ ἔργου. Ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς ἐξένισεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, και τὸ Ὑπουργεῖον Ὁρησκευμάτων και Ἐθνικῆς Παιδείας και τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν, καθ' ὅσον και τὸ προβλεπόμενον τὴν ἴδρυσιν τοῦ, περὶ οὗ ὁ λόγος, Ἀνωτέρου Φροντιστηρίου Νομοθετικῶν Διατάγματος εἶχε καταρτισθῆ ἐγκρίσει και τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος Τήνου, ἡ προβλεπομένη δὲ διὰ τὴν ἴδρυσιν αὐτοῦ δαπάνη, ἥτις θὰ ἐπεβάρυνε κατὰ τὸ ἡμισυ τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν (ἐκ τῶν πρὸς αὐτὴν ὀφειλῶν τοῦ Ἰδρύματος) και κατὰ τὸ ἕτερον ἡμισυ τὸ Ἴδρυμα, εἶχεν ἀναγραφῆ ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ τοῦ Ἰδρύματος τοῦ ἔτους 1960. Ἦδη, κατόπιν σχετικῶν ἐνεργειῶν, κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος, ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ λογαριασμοῦ, ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐκπονησάντων τὰς μελέτας μηχανικῶν και ἐτακτοποιήθησαν αἱ προκαταρκτικαὶ φορολογικαὶ ὑποχρεώσεις, διὰ τὴν ἑναρξιν ἀνεγέρσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἐκπαιδευτηρίου. Πάντως πᾶσα ἐκ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος καθυστέρησις τῆς ἐγκρίσεως τῆς δημοπρατήσεως τοῦ ὄλου ἔργου, οὐ μόνον παντελῶς ἀδικαιολόγητος τυγχάνει, ἀλλὰ δημιουργεῖ και σοβαρὰς εὐθύνas, ὡς ἐπανειλημμένως ὑπεμνήσθη πρὸς αὐτὴν και ὑπὸ τοῦ ἐποπτεῦοντος Ὑπουργεῖου Ὁρησκευμάτων και Ἐθνικῆς Παιδείας και ὑπὸ τῆς ἡμετέρας ὑπηρεσίας. Συνεπῶς ἐλπίζεται ὅτι δὲν θὰ βραδύνη ἡ ἑναρξις τοῦ ἔργου, ἐφ' ὅσον και ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος τοῦ τρέχοντος ἔτους ἀνεγράφῃ πάλιν ἡ σχετικὴ δαπάνη, ἐπανειλημμένως δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐδήλωσεν, ὅτι και τοῦ Ἰδρύματος τῆς Τήνου ἐπιθυμία τυγχάνει ἡ ταχεῖα τοῦ ἐν λόγῳ Ἀνωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου ἀποπεράτωσις και ἡ ἑναρξις τῆς λειτουργίας αὐτοῦ.

9. Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος τὸ ὄλον θέμα τῶν πρὸς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν δωρεῶν τοῦ «Ἱεροῦ Τάγματος και Κοινωνίας Ἁγίου Παντελεήμονος» ἐπανειλημμένως ἀψησχόλησε τὸ ἡμέτερον Συμβούλιον.

Ὡς και ἐν τῇ Ἐκθέσει τῶν ἐτῶν 1958 και 1959 ἐδηλώθη, ἡ δωρεὰ αὕτη δημιουργεῖ ἐτησίαν οἰκονομικὴν ἐπιβάρυνσιν εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν ἐκ τριακοσίων χιλιάδων περίπου δραχμῶν. Ἐπὶ τούτοις διηκριβώθη, ὅτι αἱ πράξεις παραχωρήσεως ἐμφανίζουν νομικὰς τινας ἀτελείας,

ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ

1. Εἰσαγωγή. Εἰς παλαιὸς αἰγυπτιακὸς θρύλος ἀναφέρει, ὅτι ἡ ἀπαρχὴ τῆς θεότητος καὶ τῆς ζωῆς εἶναι ἡ θεὰ Σαῖς, τῆς ὁποίας ἡ εἰκὼν εἶχε διατηρηθῆ εἰς τὸ Σαῖς κεκαλυμμένη με ἓνα χρυσοῦφαντον πέπλον. "Ὅστις ἐσήκωνε τὸν πέπλον αὐτόν, θά εἰσέδυσεν εἰς τὰ πλέον βαθέα θρησκευτικὰ μυστήρια. 'Ἄλλ' οὐδεὶς εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἀνασηκώσῃ τὸν πέπλον ἐκτὸς τῶν ἱερέων, οἱ ὅποιοι εἶχον ἐπιφορτισθῆ με τὴν ὑπηρεσίαν τῆς θεᾶς. Τότε ἐζῆ εἷς νέος, ποῦ δὲν κατώρθωνε νὰ σβῆσῃ τὴν δίψαν του διὰ τὴν μάθησιν. Πάσῃ θυσίᾳ ἤθελε νὰ μάθῃ περισσότερα διὰ τὴν θεότητα. Μίαν ἑσπέραν εἰσῆλθε κρυφίως εἰς τὸ ναὸν καὶ με τρέμουσαν χεῖρα ἐσήκωσε τὸν πέπλον τῆς Σαῖς... "Ὅταν τὴν ἐπομένῃν ἡμέραν οἱ ἱερεῖς εἰσῆλθον εἰς τὸν ναόν, ὁ τολμηρὸς νέος εὐρίσκετο εἰς τὸ ἔδαφος ἄφωνος. 'Ἡ ἀπαγοήτευσίς ἐξ ἐκείνου, ποῦ εἶχε ἀντικρύσει, ἔφερε τὸ ἀποτέλεσμα αὐτό. "Ἡθελε νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ βάθος τῆς εἰδωλοκρατικῆς θρησκείας καὶ εἶχε διαπιστώσει, ὅτι ἦτο ἐν μέγα ψεῦδος, διότι ὅπισθεν τοῦ πέπλου εἶχεν ἀνακαλύψει ἐν μέγα κενόν. Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιον με τὴν ἁγίαν μας θρησκείαν. Δὲν φοβούμεθα νὰ σηκώσωμεν τὸν πέπλον τῆς". "Ὅπισθεν αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει τὸ κενόν, ἀλλὰ τὸ πλήρωμα τῆς θρησκευτικῆς ἀληθείας καὶ ζωῆς.

Πράγματι! Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι μία ἀπλῶς

τῶν θρησκειῶν, ἀλλ' «ἡ» Θρησκεία, «ἡ μόνη δηλαδὴ ἐξ ὀλοκλήρου καλύπτουσα τὴν ἐννοίαν τῆς θρησκείας, καθ' ὅλον αὐτῆς τὸ πλάτος καὶ βάθος, ἡ μόνη πραγματοῦσα τὴν ἰδέαν αὐτῆς.»² Βεβαίως τινὲς τῶν ἀληθειῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ ὑπάρχουν κατεσπαρμέναι καὶ μεμονωμέναι ἐν ταῖς διαφόροις προχριστιανικαῖς θρησκείαις ἢ καὶ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ πολλῶν φιλοσόφων, ἀλλ' ὁ Χριστιανισμὸς, ὡς τὸ πλήρωμα τῆς Θρησκείας δὲν περιλαμβάνει μόνον πάσας τὰς ἐπὶ μέρους προχριστιανικὰς ἀξίας, ἀλλ' ἐπὶ πλέον καταυγάζει ταύτας διὰ τοῦ φωτὸς τοῦ Χριστοῦ, ἐμβάλλει εἰς ταύτας ἀσυγκριτον δύναμιν καὶ ἐπὶ πλέον συμπληρώνει ἀπολύτως τὸ ἐν αὐταῖς ἀπομένον μεῖζον κενόν οὕτως, ὥστε ν' ἀνταποκρίνεται πλήρως πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἀναγκῶν τῆς ψυχῆς³. Ὁ Χριστιανισμὸς κατέχει ὄντως μοναδικὴν ἐν τῇ θρησκευτικῇ ποικιλομορφίᾳ θέσιν, καθ' ὅσον εἶναι «ἡ γνησία, ἡ ἀκεραία, ἡ πλήρης καὶ ἡ ἀπόλυτος ἀλήθεια ἀπέναντι τῆς φαινομενικῆς, κλασματικῆς, ἀτελοῦς, μετὰ πλανῶν συυφασμένης καὶ ἄρα σχετικῆς ἀληθείας τῶν λοιπῶν θρησκειῶν».

2. Ἡ θρησκεία τοῦ μόνου ἱστορικοῦ πραγματικοῦ Θεανθρώπου καὶ Λυτρωτοῦ. Ἐκεῖνο ἰδίως ποῦ δεικνύει τὴν

1. Ἰ. Δημητρίου, Θεσαυρὸς γνώσεων καὶ εὐσεβείας, Ἀθήναι, σελ. 394.

2. Γρ. Παπαμιχαήλ, Ἡ οὐσία καὶ τὸ βάθος τοῦ Χριστιανισμοῦ, Ἀθήναι 1937, σελ. 6.

3. Ἐνθ' ἄνωτ.

αἵτινες, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἡμετέρου Συμβούλου, ἔδει νὰ διορθωθοῦν, καὶ ὅτι ὑπάρχουν προσέτι ἐν ταῖς πράξεσι ταύταις καὶ ὅροι τινές, οἵτινες θά ἠδύναντο νὰ δημιουργήσουν ἐν τῷ μέλλοντι ἀνωμαλίας καὶ ἠδξημένας οικονομικὰς ὑποχρεώσεις εἰς τὸν ἡμέτερον Ὄργανισμὸν, πρὸς πραγμάτων δὲ σκοπῶν τινῶν, ἐπιβληθέντων εἰς αὐτόν ἐκ τῶν ἐν λόγῳ συμβάσεων. Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον, ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτοῦ τῆς 4ης Ἀπριλίου 1959, εἰς ἣν, παρακληθεῖς παρέστη καὶ ὁ ἐκπροσωπῶν τοὺς δωρητὰς Σεβ. Μητροπολίτης Χίου Κύριος Παντελεήμων, ἀπεφάσισεν ὅπως παρακληθῶσιν οἱ δωρηταὶ οὗτοι, ἵνα τροποποιήσουν, συμφώνως πρὸς τὰς ἀποψεις αὐτοῦ, τὰς ὁποίας ἀπεδέχθη καὶ ὁ ἐκπροσωπῶν αὐτοὺς Σεβ. Μητροπολίτης Χίου, τὰς σχετικὰς δωρητηρίου πράξεις αὐτῶν. Δυστυχῶς ἡ πρότασις αὕτη δὲν ἐγένετο τελικῶς ἀποδεκτὴ ἐκ μέρους τῶν Συνάξεων τῶν ἀνωτέρω Ὄργανώσεων καὶ ἡ ἐκκρεμότης αὕτη ἐξακολουθεῖ εἰσέτι ὑφισταμένη καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἐπιβάρυνσις τοῦ ἡμετέρου Ὄργανισμοῦ συνεχίζεται, καθ' ὅσον καὶ τὸ μοναδικὸν ἀξιόλογον ἔσοδον ἐκ τῶν κτημάτων τῆς δωρεᾶς, ἦτοι τὰ ἐνοίκια ἐκ τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βασιλείου Βουλγαροκτόνου ἀριθμ. 30 πολυκατοικίας, εἰσπραττόμενα ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν δωρητῶν, διατίθενται ὑπ' αὐτῶν ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ εἰς τὴν Οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἡμετέρου

Ὄργανισμοῦ, πρὸς κάλυψιν ἐτέρων «ὑποχρεώσεων» τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἀπορρουσῶν, ὡς οὗτοι ἰσχυρίζονται, ἐκ τῶν ὄρων τῶν δωρεῶν.

Τούτων πάντων ἔνεκα καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐκρίθη ὀρθὸν νὰ ἐπιβαρύνηται τὸ ταμεῖον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν τριακοσίων χιλιάδων (300.000) καὶ πλέον δραχμῶν ἐτησίως ἐκ τοῦ ἀνωτέρου λόγου, ἐνῶ θά ἔδει τοῦλάχιστον αἰ δαπάναι τῆς δωρεᾶς νὰ καλύπτονται ἐκ τῶν ἐσόδων αὐτῆς, τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον, ἐν ταῖς συνεδρίαις αὐτοῦ τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου καὶ τῆς 3ης Νοεμβρίου 1960, ὡς καὶ τῆς 13ης Φεβρουαρίου 1961, ἀπεφάσισεν ὅπως παραιτηθῆ τῆς δωρεᾶς ταύτης, ὡς ἀσυμφόρου διὰ τὸν ἡμέτερον Ὄργανισμὸν, ἐνεργηθῶσι δὲ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Οἰκονομικῶν (Δ)σιν Κληροδοτημάτων) τὰ δέοντα, ἵνα πραγματοποιηθῆ, τὸ δυνατόν ταχύτερον, ἡ ἐπιστροφή ταύτης πρὸς τοὺς δωρητὰς. Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον ἐπεφύλαξεν ἐπὶ τούτοις εἰς ἑαυτὸ τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν ἐπιστροφήν τῶν ἐκ τοῦ ταμεῖου αὐτῆς δαπανηθέντων, ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τῆς δωρεᾶς ταύτης, ποσῶν, ἄτινα, μετὰ τὴν τελικὴν ἐκκαθάρισιν τῶν σχετικῶν λογαριασμῶν, ἀνήρχοντο μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1960 εἰς δύο ἑκατομμύρια ἑνδεκα χιλιάδας (2.011.000) δραχμάς.

(Συνεχίζεται)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΥΤΡΑΚΗΣ
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

υπεροχήν του Χριστιανισμού έναντι των άλλων θρησκειών, είναι το ότι εν αὐτῷ παρουσιάζεται ὁ μόνος ἱστορικὸς πραγματικὸς Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός.

Κατὰ τὰς διαπιστώσεις τῆς συγχρόνου θρησκευολογίας εἰς τοὺς πρὸ Χριστοῦ χρόνους καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ ε' αἰῶνος π.Χ. καὶ ἐξῆς, πολυτρόπως ἐξεδηλοῦτο παγκόσμιος θεάνθρωπικὴ προσδοκία, ἥτις ἰσχυρὰ νοσταλγία καὶ ἔμμονος προσδοκία τῶν λαῶν πρὸς ἐνανθρώπησιν τοῦ ἀγωνιωδῶς ἀναζητουμένου καὶ ἰσχυρῶς νοσταλγουμένου Θεοῦ. Πράγματι, ὁ Λυτρωτὴς ἦτο «προσδοκία ἐθνῶν» (Γεν. μθ', 10)⁴. «Τόσον δὲ βεβαία ἦτο ἡ ἀνθρωπότης, ὅτι θὰ κατῆρχετο εἰς τὴν γῆν ὁ Θεὸς ὑπὸ μορφὴν ἀνθρώπου, ὥστε οἱ λαοὶ ἐπλαττον καὶ ἐβιογράφουν φανταστικῶς θεανθρώπους, λυτρωτὰς τοῦ κόσμου καὶ σωτῆρας. Ὁ δὲ θαυμαστότερος: οἱ μὲν λαοὶ τῆς Δύσεως καὶ τῆς μεσογειακῆς περιοχῆς προσεδόκων τὸν θεάνθρωπον Λυτρωτὴν ἐξ ἀνατολῶν, οἱ δὲ τῆς ἄπω Ἀνατολῆς ἐκ δυσμῶν οὕτως, ὥστε τοῦ κόσμου παντὸς τὰ βλέμματα προσέκλινον καὶ προσέβλεπον ἐκεῖ που πρὸς τὴν Παλαιστίνην. Ἡ παγκόσμιος αὕτη θεανθρωπικὴ προσδοκία πληροῦται διὰ τῆς ἐν τῇ παγκοσμίῳ Ἱστορίας ἐπιφανείας τοῦ μόνου ἱστορικοῦ πραγματικοῦ Θεανθρώπου, τοῦ ἐν ἑαυτῷ ἔχοντος ἅπαν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς (Κολ. β', 9) καὶ πολυτρόπως ἀποδειξάντος τὴν θεότητα Αὐτοῦ, ἀποκαλύψαντος δ' ἐν ἑαυτῷ καὶ δι' ἑαυτοῦ τὸν ἀναζητούμενον μόνον ἀληθινὸν Θεόν»⁵. «Ὡστε χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ μοναδικότης τοῦ ἱστορικοῦ Θεανθρώπου Κυρίου Ἰησοῦ.⁶ Αἱ μορφαὶ «δηθεν λυτρωτῶν» ἐν τοῖς ἐξωχριστιανικοῖς θρησκευμασιν εἶναι «καθαρῶς μυθικαὶ μορφαί, ἐπινοήματα τῆς ἀνθρωπίνης φαντασίας»⁷.

Ἀλλὰ μετὰ τὸ πραγματικοῦ Θεανθρώπου Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν φανταστικῶν ἐξωχριστιανικῶν προϋποτυπώσεων ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι οὐσιώδεις διαφοραί. Διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὸν γῆινον τοῦτον πλανήτην προβάλλει «Ἐν ἱστορικὸν Πρόσωπον, ὅστις εἶναι αὐτὸς ὁ ἄπειρος Θεός. Εἰς τὰ ἐξωχριστιανικὰ θρησκευήματα δὲν ὑπάρχει Πρόσωπον, τὸ ὅποσον ἔχει συνειδησιν τῆς προαιωνίου ὑπάρξεως αὐτοῦ καὶ τὸ ὅποσον δύναται νὰ λέγῃ: «Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐσμέν» (Ἰωάν. ι', 30)· «εἰ ἐμὲ ἤδείτε, καὶ τὸν Πατέρα μου ἄν ἤδείτε» (Ἰωάν. ἡ', 19)· «ὁ ἐωρακὼς ἐμὲ ἐώρακε τὸν Πατέρα» (Ἰωάν. ιδ', 9). Οὐ μόνον ἡ προσωπικότης Αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ λυτρωτικὸν Του ἔργον προβάλλει ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῶν θρησκευμάτων ὡς ἀσύγκριτον, ὡς «ὄλως ἄλλο» καί, διὰ τοῦτο, ὡς

ἀπόλυτον καὶ μοναδικόν. Ὁ Σωτὴρ ἐδίδαξε τὴν ἀληθῆ θεογνωσίαν· εἶναι ὁ δοτὴρ τῆς μόνης γνησίας ἠθικῆς ζωῆς· εἶναι ὁ δι' ἡμᾶς σταυρωθεὶς καὶ «διὰ τῆς Ἀναστάσεώς Του καταργήσας τὸν θάνατον καὶ ἀπαγιστρῶσας ἀπ' αὐτοῦ τὸ εἰς αὐτὸν αἰχμάλωτον ἀνθρώπινον γένος, ἐγκεντρίσας αὐτὸ εἰς ἑαυτόν»⁸.

«Ὡστε ἡ οὐσία τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς, ὅστις εἶναι τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. ἡ', 12), «ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ» (Ἰωάν. ιδ', 6), «αὐτὸς ὁ Θεός, ὁ διὰ τῆς ἐν τῷ ἱστορικῷ Ἰησοῦ ἐνανθρωπήσεως ἀποκαλυφθεὶς σωματικῶς καθ' ὅλον τὸ πλήρωμα»⁹. Αἱ ἐν ταῖς προχριστιανικαῖς θρησκείαις θεῖαι ἐνσαρκώσεις «δὲν εἶναι κυρίως ἐνανθρωπήσεις τοῦ Θεοῦ, καθ' ἃς συντελεῖται σάρκωσις ἐν ἀσυγκύτῳ ἐνώσει τῆς θείας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀλλ' ἀπλῆς μεταμόρφωσις· ὁ Θεὸς δὴλα δὴ δὲν γίνεται ἄνθρωπος, ἀλλὰ μόνον ὑποδέχεται τὴν μορφὴν ὀρισμένου ἀνθρώπου, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ ἐπανάληψις τῶν τοιούτων μεταμορφώσεων. Διὰ τοῦτο ἐξ αὐτῶν οὐδαμῶς προκύπτει τὸ τῆς χριστιανικῆς ἐνανθρωπήσεως θεανθρωπικὸν πρόσωπον»¹⁰. «Ὅθεν τὸ οὐσιώδες στοιχεῖον τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι ἡ ἐν Χριστῷ ἐνανθρώπησις τοῦ Θεοῦ πρὸς ἀπολύτρωσιν τοῦ ἀνθρώπου. Οὕτω «δὲν σφῆζει ὁ Θεός, ἀλλ' ὁ Θεάνθρωπος, σφῆζει ὁ Θεὸς ὡς Θεάνθρωπος, τοῦθ' ὅπερ «ἀποτελεῖ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ βάθος τοῦ χριστιανικοῦ μυστηρίου»¹¹. Κατὰ τὸν Μ. Βασίλειον, «ἡ τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν περὶ τὸν ἄνθρωπον οἰκονομία ἀνάκλησις ἐστὶν ἀπὸ τῆς ἐκπτώσεως καὶ ἐπάνοδος εἰς οἰκειώσιν τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τῆς διὰ τὴν παρακοὴν γενομένης ἀλλοτριώσεως. Διὰ τοῦτο ἡ μετὰ σαρκὸς ἐπιδημία Χριστοῦ, ἡ τῶν εὐαγγελικῶν πολιτευμάτων ὑποτύπωσις, τὰ πάθη, ὁ σταυρός, ἡ ταφή, ἡ ἀνάστασις, ὥστε τὸν σωζόμενον ἄνθρωπον διὰ μιμησεως Χριστοῦ τὴν ἀρχαίαν ἐκείνην υἰοθεσίαν ἀπολαβεῖν»¹².

3. Ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ. Ἡ περὶ θείας ἐνσαρκώσεως διδασκαλία τοῦ Χριστιανισμοῦ καθιστᾷ φανερόν, ὅτι «ὁ Θεὸς ἀποκαλύπτων τὴν ἀληθῆ του οὐσίαν συναποκαλύπτει καὶ τὴν δύναται νὰ γίνῃ ὁ πεσὼν ἄνθρωπος»¹³. Ἐν Χριστῷ γίνεται νέα ἀνθρωπογονία, τὸ νέον εὐαγγέλιον, ἡ «καινὴ διδασχὴ» (Μάρκ. α', 27), ἡ «καινὴ διαθήκη» (Ματθ. κς', 28 κ.λ.π.) μετὰ τῶν πρὸς τὸν ἄνθρωπον «καινῶν ἐντολῶν» (Ἰωάν. ιγ', 34), διὰ τῶν ὁποίων οὗτος ἀναγεννᾶται καὶ ἀποβαίνει «καινός» (Ἐφ. β', 15), ἐκ παλαιᾶς ζύμης» ἐκκαθαίρομενος εἰς «νέον φύραμα» (Α' Κορ. ε', 7)¹⁴. Οὕτως ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι ἀφηρημένη τις θεωρία ἢ θεωρητικὸν σύστημα ἰδεῶν, ἀλλ' εἶναι πρὸ πάντων ζωὴ, «εἶναι ἡ ἀλήθεια οὐχὶ πρὸς γινῶσιν ἀπλῶς, ἀλλὰ κυρίως πρὸς πρᾶξιν καὶ

4. «Ἡ αἰωνία ἀλήθεια», Α' σειρά μαθημάτων διὰ τὰ Ἀνώτερα Κατηχητικὰ Σχολεῖα. Ἐκδόσεις Ἀπ. Διακονίας 1960 σελ. 180 ἐξ.

5. Λεων. Φιλιππίδου, Σύγχρονος θρησκευολογικὴ κίνησις, ἐν Ἀθήναις 1952, σελ. 12-14.

6. Περισσότερα σχετικῶς εὑρίσκει ἐν τῷ θαυμασίῳ βιβλίῳ Alois R i e d m a n n, Die Wahrheit über Christus. Ein religionsgeschichtlicher Vergleich³, Freiburg 1952, σελ. 66. ἐξ.

7. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 17 ἐξ. — Λεων. Φιλιππίδου, Ἱστορία τῆς Ἐποχῆς τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐξ ἀπόψεως παγκοσμίου καὶ πανθρησκειακῆς, Ἀθήναι 1958, σελ. 839.

8. Λεων. Φιλιππίδου, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 842.

9. Γρ. Παπαμιχαήλ, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 140.

10. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 9-10.

11. Αὐτόθι σελ. 11.

12. Μ. Βασίλειου, Περὶ Ἁγίου Πνεύματος 15,

Migne Ἐ. Π., τόμ. 32 στ. 128.

13. Γρ. Παπαμιχαήλ, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 12.

14. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 7-12.

βίωσιν. Εἶναι ἐξαγγελία νέων ἀρχῶν ζωῆς, θρησκεία ἐφηρμοσμένη»¹⁵. Ἡ χριστιανικὴ πίστις «χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστίν» (Ἰακ. β', 26). «Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἰσχύει...πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη» (Γαλ. ε', 6), διηνεκῆς κατὰ τῆς ἀμαρτίας ἀγών. Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον ὁ Χριστιανὸς δὲν εἶναι μόνος καὶ ἀβοήθητος. «Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἀμαρτίας». «Ὅταν τις προσέρχεται «μετὰ παρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, λαμβάνει ἔλεος καὶ εὐρίσκει «χάριν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν» (Ἐβρ. 8', 16).

Ἡ διὰ τῶν μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας χορηγούμενη εἰς ἡμᾶς Θεία Χάρις ὁδηγεῖ ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ ἐπανακτῆσωμεν ὅ,τι διὰ τῆς πτώσεως τῶν πρωτοπλάστων ἢ διὰ τῶν ἰδικῶν μας ἀμαρτιῶν ἀπωλέσαμεν καὶ εἰς τὸ νὰ ἀκολουθῶμεν τὴν ὁδόν, ἣτις ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἐν ἠθικῇ ἐννοίᾳ «θέωσιν». Διὰ τῆς «μεθέξεως» τῆς μυστικῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ συσταυρούμεθα καὶ συνενταφιαζόμεθα αὐτῷ, «εἶνα ὡσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν» (Πρβλ. Κολ. β', 12). Οὕτως, ὄντες νεκροὶ τοῖς παραπτώμασι, συζωοιοιούμεθα τῷ Χριστῷ καὶ συνεγιόμαστε καὶ συγκαθήμεθα ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ (Ἐφεσ. β', 6). Διὰ τῆς συμμετοχῆς ἡμῶν εἰς τὸν μυστικὸν βίον τοῦ Χριστοῦ, τηροῦντες «τὸ κατ' εἰκόνα ἀλώβητον» καὶ παρουσιάζοντες «νοῦν ἡγεμόνα κατὰ παθῶν ἀλλοτρίων», ἀνερχόμεθα «εἰς τὸ καθ' ὁμοίωσιν ὡς δυνατὸν»¹⁶. Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται, διότι διὰ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, τὴν ὁποίαν καλλιεργεῖ ἐν ἡμῖν τὸ Τριῦδιον, ὑποδεχόμεθα «τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον... τὴν ἀπαρχὴν τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν, τὴν ζωοποιὸν δύναμιν, τὴν πηγὴν τοῦ ἁγιασμοῦ»¹⁷. Διὰ τῆς ζωοποιῶς ταύτης δυνάμεως ὁ πιστὸς ὁδηγεῖται εἰς τὸ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν κύριον σκοπὸν τοῦ χριστιανικοῦ μορφωτικοῦ ἰδεώδους, διατυπωθέντα ὑπὸ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου διὰ τῶν ἐξῆς ἐπιγραμματικῶν λόγων: «Χριστῷ συνταφῆναί με δεῖ, Χριστῷ συναναστῆναι, συγκληρονομηῆσαι Χριστῷ, υἱὸν γενέσθαι Θεοῦ, Θεὸν αὐτόν»¹⁸.

4. Ὁ Χριστιανισμὸς ὡς ἡ κατ' ἐξοχὴν καὶ ἀπόλυτος θρησκεία. Ἐκ τῶν λεχθέντων ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἡ μοναδικὴ καὶ ἀπόλυτος θρησκεία τῆς ἀνθρωπότητος, καθ' ὅσον μόνον αὕτη ἀπειργάσθη ὄντως καὶ ἐξ ὀλοκλήρου τὴν λύτρωσιν τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀποτελεῖ τὸ αἰώνιον θρησκευτικὸν πρότυπον καὶ ἰδεῶδες, τὸν «κανόνα τῆς θρησκευτικότητος», τὸ μέτρον καὶ κριτήριον τῆς ἀξίας πάσης θρησκείας καὶ φιλοσοφίας. «Τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ, ὅπερ εἶναι ἡ ψυχὴ, ἡ ζωὴ καὶ ἡ οὐσία τοῦ Χριστιανισμοῦ, εἶναι μοναδικὸν ἐν τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων· εἶναι τὸ φῶς, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ... Αὐτὸς εἶναι

ἡ κλεῖς τοῦ αἰνίγματος, ἡ κατάπαυσις τῶν ἀγωνιῶν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἡ λύσις τῶν πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν προβλημάτων τῶν ἀτόμων καὶ τῶν κοινωνιῶν, τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας ἡ ἀσφαλὴς βακτηρία. Αὐτὸς εἶναι ἡ οὐσία τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τὸ βάθος»¹⁹.

Ἄσπερ ὁ Χριστιανισμὸς ὡς θρησκεία ἔχει ἰδιότητα. Οὗτος ἀδὲν εἶναι ἐν τῶν πολλῶν θρησκευμάτων, ἀλλὰ τὸ θρησκεία, τ.ε. ἡ μόνη κατ' ἐξοχὴν ἐν τῇ παγκοσμίῳ Ἱστορίᾳ πραγματοποιηθεῖσα ἀποκάλυψις τῆς ἀληθοῦς θρησκείας τοῦ ὄντως Θεοῦ ἐν τῷ ὄντως Θεανθρώπῳ Λυτρωτῇ Ἰησοῦ Χριστῷ. Οὐδ' εἶναι ὁ Χριστιανισμὸς θρησκεία, ὑποκειμένη εἰς ἐξέλιξιν. Ἄσπερ ὁ ἰδρυτὴς αὐτῆς ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος, τὸν ὅλον Θεὸν καὶ εἶναι ὁ ἴδιος ἡ Ἀλήθεια, ἡ μόνη καὶ πλήρης καὶ ὅλη, οὕτω καὶ ἡ ἐν τῇ θρησκείᾳ Του ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ τῆς Ἀληθείας εἶναι πλήρης καὶ ὀλοκληρωτικὴ καὶ τετελεσμένη, μὴ ὑποκειμένη εἰς ἐξέλιξιν καὶ συμπλήρωσιν. Οὕτως ὁ Χριστιανισμὸς, ὡς θρησκεία κατ' εἶδος ὅλως ἄλλο, οὐσιαστικῶς διαφορώτατος, ὅσον οὐρανὸς γῆς, τῶν λοιπῶν θρησκευμάτων, εἶναι ἀνεπίδεκτος συγκρίσεως πρὸς αὐτά, οὐχὶ διότι δὲν γίνεται ἡ σύγκρισις, ἀλλὰ διότι ἡ σύγκρισις καταδεικνύει μόνον διαφορὰς εἰς οὐσίαν, νοήματα, προϋποθέσεις καὶ ἀποδεικνύει τὴν θεοθεν προέλευσιν καὶ τὴν θείαν σύστασιν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ λοιπὰ ἀνθρωπίνης προελεύσεως θρησκείματα».

Ἡ σύγχρονος συγκριτικὴ θρησκευτολογία, ἀξιολογῶσα τὸν Χριστιανισμὸν ὅλως ἀντικειμενικῶς καὶ διὰ κριτηρίων ἐξωδογματικῶν, καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἀπόλυτος ἀξία τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τὸ ἀνυπέβλητον μεγαλεῖον αὐτοῦ ὀφείλεται εἰς τὸν ὑπερφυσικὸν παράγοντα τῆς θείας Ἀποκαλύψεως. Ὁ Χριστιανισμὸς ὑπερέχει τῶν ἄλλων θρησκευτῶν οὐχὶ κατὰ βαθμὸν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ποιὸν καὶ τὴν οὐσίαν. Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι ἡ τελευταία βαθμὶς τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τῆς πανανθρωπίνης θρησκευτικότητος, ἀλλ' ἀναφαίνεται ὡς νέα παντελῶς θρησκεία²⁰, «ὡς λάμψις ἀπ' οὐρανοῦ φωτὸς ἐκθαμβωτικοῦ... ὡς ἐκπαγλὸς ἀποκάλυψις τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ δι' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, ἐν σαρκὶ φανερωθέντος, ὡς θρησκεία ἀπόλυτος, ὑπερκειμένη χρόνου καὶ χώρου, ἀσύγκριτος καὶ τελειοτάτη κατ' εἶδος καὶ γένος καὶ κατὰ περιεχόμενον ἀξιών, ὡς ἥλιος ἐξ οὐρανοῦ, διαπλώσας τὸ φῶς αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν ἀστέρων τὴν αἴγλην καὶ τὴν δόξαν»²¹. Ὡς λέγει ὁ πατὴρ τῆς ἐπιστήμης τῶν θρησκευμάτων F. Max Müller (Μύλλερ), ἡ συγκριτικὴ Ἱστορία τῶν θρησκευμάτων ἀποδεικνύει τὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ «ἐξέχουσαν θέσιν μεταξὺ πάντων τῶν θρησκευμάτων, ἣν οὐδεὶς δύναται νὰ καταστήσῃ ἐπίμαχον»²². Καὶ ὁ

19. Γρηγ. Παπαμιχαήλ, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 26-2.

20. Λεων. Φιλίππιδου, Σύγχρονος θρησκευτολογικὴ κίνησις, σελ. 14.

21. Λεων. Φιλίππιδου, Ἡ Ἱστορία τῶν θρησκευμάτων καθ' ἑαυτὴν καὶ ἐν τῇ χριστιανικῇ θεολογίᾳ, Ἀθήναις 1938, σελ. 127-128.

22. F. Max Müller, Essays, I (1869), σελ. XXIV ἐν Λεων. Φιλίππιδου, ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 130.

15. Αὐτόθι, σελ. 12-13.

16. Τριῦδιον, σελ. 52α.

17. Ἱερατικόν, σελ. 122.

18. Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ, Εἰς Καισάριον ἐπιτάφιος λόγος 7,23 ἐν Migne 'E. Π. τόμ. 35, στ.785.

ἐπιφανῆς θρησκευολόγος Nathan Söderblom ἀποφάνεται κατηγορηματικῶς, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ὑπερέχει ὑπὲρ πᾶσαν, καὶ τὴν ὑψηλοτέραν ἔτι, ἐξω-χριστιανικὴν θρησκευτικότητα» καὶ εἶναι «ἡ κατ' ἐξοχὴν θρησκεία»²³. Κατὰ τὸν Troeltsch, «ὁ Χριστιανισμὸς οὐ μόνον πιστεύεται, ἀλλὰ καὶ ὄντως εἶναι ἡ ἀπόλυτος θρησκεία»²⁴. Ἐν τῷ Χριστιανισμῷ κατὰ τὸν Troeltsch, ὑπάρχει τὸ πλήρωμα τῆς ἐννοίας τῆς θρησκείας²⁵.

Τὸ ἀπαράμιλλον τοῦ Χριστιανισμοῦ μαρτυρεῖται καὶ ὑπὸ τῆς συγχρόνου Φιλοσοφίας τῆς Θρησκείας, ἥτις πιστοποιεῖ, ὅτι διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ δημιουργοῦνται τὰ τελειότερα θρησκευτικὰ βιώματα. Ὁ R. Otto (Ἄοττο) εἰς τὸ περίφημον ἔργον αὐτοῦ «Τὸ Ἅγιον» («Das Heilige») ²⁶, τὸ ὁποῖον ἐγνώρισε δεκάδας ἐκδόσεων καὶ εἶναι διεθνῶς γνωστὸν, τονίζει ὅτι τὸ Ἅγιον καὶ τὸ Θεῖον, ὡς τοῦτο βιοῦται ἐν τῷ θρησκευτικῷ βιώματι, παρουσιάζει δύο πόλους. Τοῦτο βιοῦται ἀφ' ἐνὸς ὡς «mysterium tremendum», ὡς φρικτὸν δηλ. μυστήριον, ὡς ὑπερδύναμις, ὡς τὸ ἀπολύτως ἀπροσπέλαστον καὶ «ὄλως ἀλλότριον» ὄν, ὅπερ δημιουργεῖ τὴν ἱερὰν φρίκην, τὸ ἐυλαβικὸν δέος, τὸν βαθὺν ἐσωτερικὸν συγκλονισμόν, καὶ ἀφ' ἐτέρου ὡς «mysterium fascinosum», δηλαδή ὡς θέλγον καὶ σαγηνεῦον γοητευτικὸν μυστήριον, ὡς φιλόστοργος πρόνοια, ὡς πανάγαθος Πατήρ, ὡς πηγὴ ἀγάπης, εὐσπλαγχνίας καὶ ἐλέους²⁷. Ἡδὴ ὁ ἅγιος Αὐγουστίνος εἶχεν ὀμιλήσει διὰ τὰ δύο ἀλληλένδετα ταῦτα στοιχεῖα τοῦ θρησκευτικοῦ βιώματος μὲ τὸς περιφήμους λόγους του: «Τί εἶναι ἐκεῖνο, ὅπερ καταυγάζει ἐν ἐμοὶ καὶ πληττει τὴν καρδίαν μου, χωρὶς νὰ βλάβῃ αὐτήν; Καὶ φρικτῶ (ρίγῶ) πρὸ αὐτοῦ καὶ συγχρόνως ἀναφλέγομαι. Φρικτῶ (ρίγῶ), ἐφ' ὅσον εἶμαι ἀνόμιος πρὸς αὐτό. Ἀναφλέγομαι, ἐφ' ὅσον εἶμαι ὅμοιος πρὸς αὐτό»²⁸. Ὅταν ἐν τῷ θρησκευτικῷ βιώματι ἐπικρατῇ τὸ πρῶτον ἐκ τῶν δύο στοιχείων, πρόκειται περὶ κατωτέρας μορφῆς θρησκευτικότητος. Ὅσον προχωροῦμεν εἰς τὰς ἀνωτέρας θρησκείας, τόσοσιν περισσότεροσιν συνυπάρχουν τὰ δύο στοιχεῖα. Ὁ τελειότατος ἀρμονικὸς συνδυασμὸς τῶν δύο στοιχείων ὑπάρχει ἐν τῷ Χριστιανισμῷ. Ὑπάρχει καὶ τὸ πρῶτον στοιχεῖον ἀλλ' ὡς ἱερὸν δέος, σεβασμὸς καὶ εὐλάβεια πρὸ τοῦ μεγαλείου τοῦ Θεοῦ, ἐνώπιον τοῦ Ὁποίου πρέπει «πᾶσα σὰρξ βροτεία» νὰ ἴσταται μετὰ «σιγῆς βαθείας». Ἀλλὰ τὸ δέος τοῦτο δὲν εἶναι ὁ δουλικὸς φό-

βος, καθ' ὅσον ἐν τῷ Χριστιανισμῷ «ἡ τελεία ἀγάπη ἐξω βάλλει τὸν φόβον» (Α' Ἰωάν. 8', 18). Ἡ ἀγάπη αὕτη συνδέεται μὲ τὴν συναίσθησιν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Πατήρ τοῦ Κ.ἡ.Ἰ.Χ., τοῦ Σωτῆρος καὶ Λυτρωτοῦ.

5. Δεοντολογικαὶ σκέψεις. Ὁ Χριστιανισμὸς ὡς ἡ ἀπόλυτος θρησκεία εἶναι ὁ φορεὺς τῶν ὑψίστων θρησκευτικῶν ἀξιών καὶ δημιουργεῖ τὰ τελειότερα θρησκευτικὰ βιώματα. Ἡ ἀλήθεια αὕτη γεννᾷ ὀρισμένας ὑποχρεώσεις:

«Ἡ θὰ ἀλλάξῃς τὸ ὄνομά σου ἢ τὴν διαγωγὴν σου!», εἶπε κάποτε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος εἰς ἕνα στρατιώτην του, ὁ ὁποῖος ἀνόμαζετο καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ ἐφέρετο ἀνάνδρως καὶ κατήσχυε τὸ ὄνομά του»²⁹. Τὸ ἴδιον ἰσχύει καὶ διὰ πάντα ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος φέρει τὸ χριστιανικὸν ὄνομα. Δὲν ἀρκεῖ νὰ εἴμεθα κατ' ὄνομα Χριστιανοὶ ἢ νὰ ἀναφερόμεθα ὡς Χριστιανοὶ εἰς τὰς ταυτότητάς μας. Πρέπει νὰ εἴμεθα καὶ ἐμπράκτως Χριστιανοί, ἔχοντες γνήσια πνευματικὰ βιώματα.

Ἡ ἀρχαία χριστιανικὴ φιλολογία περιλαμβάνει πλείστας ἐκφράσεις, διὰ τῶν ὁποίων ἐκφράζεται ἡ ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν πραγματικῶν Χριστιανῶν «καινὴ κτίσις». Αἱ ἐκφράσεις αὗται ἀποτελοῦν ἀληθεῖς μαργαρίτας καὶ ἀδάμαντας ἐν τῇ παγκοσμίῳ λυτρωτικῇ καὶ σωτηριολογικῇ φιλολογίᾳ. Αἱ κυριώτεραι ἐξ αὐτῶν, ὡς ἔχει συγκεντρώσει ταύτας ὁ Χάρνακ ἐν εἰδικῇ πραγματείᾳ αὐτοῦ, εἶναι αἱ ἐξῆς: (1) ὡς τὰ παιδία· 2) ἀνακαινίζεσθαι, ἀνανεοῦσθαι, ἀναπλάσσεσθαι, μεταμορφοῦσθαι· 3) ἐκλογή, υἱοθεσία, ἐλευθερία· 4) φίλοι τοῦ Θεοῦ, ἀδελφοὶ Χριστοῦ· 5) κτιζέσθαι, καινὴ κτίσις, παλιγγενεσία, ἀναγενᾶσθαι, γεννᾶσθαι ἐκ Θεοῦ, υἱοὶ (τέκνα) Θεοῦ· 6) δῶρον τοῦ Πνεύματος, τὸ χρίσμα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, πνευματικοί, πνευματοφόροι, χριστοφόροι, θεοφόροι, ἐν Χριστῷ εἶναι· 7) γνῶσις, ἀλήθεια, φῶς, φωτίζεσθαι, ζωὴ αἰώνιος, ἀθανασία, ζωοποιεῖσθαι, χριστοποιεῖσθαι, νόμφαι Χριστοῦ· 8) ὁ καινὸς ἄνθρωπος, ὁ τέλειος ἄνθρωπος κ.λ.π.»³⁰.

Ἡ καταπληκτικὴ διάδοσις τοῦ Χριστιανισμοῦ κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας ὀφείλεται κυρίως εἰς τὸ ἠθικὸν μεγαλεῖον καὶ τὴν ἐκπαγλὸν ἀκτινοβολίαν τοῦ βίου τῶν χριστιανῶν. Χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ ἐξῆς παράδειγμα: Μίαν ἡμέραν ἐφθασεν εἰς τὴν Θηβαΐδα τῆς Αἰγύπτου στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα τοῦ Μαξιμιλιανοῦ μὲ ἀξιωματοῦχον τὸν Παχώμιον. Ὅλοι ἦσαν κουρασμένοι, σκονισμένοι, κουρασμένοι καὶ διψασμένοι. Οἱ κάτοικοι ἔτρεξαν ἀμέσως νὰ τοὺς περιποιηθοῦν μὲ πολλὴν ἀγάπην. Ὁ Παχώμιος, ἐκπληκτος, ἠρώτησε διὰ ποῖον λόγον παρέχουν εἰς αὐτοὺς τοιαύτην ἐξαιρετικὴν περιποίησιν. Ἐκεῖνοι ἀπήντησαν: «Εἴμεθα Χριστιανοὶ καὶ ἡ Θρησκεία μας μᾶς ἐπιβάλλει νὰ κάνωμε ἔτσι σὲ ὄλους». Καὶ ὁ Παχώμιος συνετέραν: «Μία θρησκεία, ποῦ ἐπιβάλλει τέ-

23. Nathan Söderblom, *Natürliche Theologie und allgemeine Religionsgeschichte*, σελ. 47 ἐξ., 74 ἐξ. ἐν Λεων. Φιλιππίδου, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 132-133.

24. Δεων. Φιλιππίδου, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 133.

25. Ernst Troeltsch, *Die Absolutheit des Christentums und die Religionsgeschichte*, Tübingen 1929, σελ. 6 ἐξ.

26. R. Otto, *Das Heilige*, 23-25η ἐκδοσις, München 1936.

27. Πρβλ. Gruhn, *Religionspsychologie* (Ψυχολογία τῆς Θρησκείας), μτφρ. Βασ. Ἐξάρχου, ἐν Ἀθήναις 1938, σελ. 143 ἐξ. Εὐαγγ. Θεοδώρου, *Κριτικὴ Εἰσαγωγή εἰς τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων Θρησκείας καὶ Γνώσεως*, ἐν Ἀθήναις 1956, σελ. 80.

28. Αὐγουστίνου, Ἐξομολογήσεις (Confessiones) 11, 9.

29. Σταματίας Μαστρογιαννοπούλου, *Τὸ κορίτσι μπροστὰ στὴ ζωὴ*, σελ. 260-261.

30. Ad. Harnack, *Die Terminologie der Wiedergeburt und verwandter Erlebnisse in der ältesten Kirche*, 1918, σελ. 97, ἐξ.

ΚΥΚΛΑΔΙΤΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΕΞΗΣ (*)

‘Ο ‘Ιωαννίκιος υπερβαλλόντως κατεβλήθη κατά τὸ μακρὸν τοῦτο ταξίδιον. Ἐπανελθὼν δ’ ἐν Σίφνῳ ἀπεβίωσεν αὐτόθι περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 1660.

Ἡ καθ’ ὄλου πατριαρχικὴ δρᾶσις ‘Ιωαννικίου τοῦ Β’, καὶ κατὰ τὰς τέσσαρας αὐτοῦ πατριαρχείας, εἶναι λίαν ἀξιόλογος. Ἐξ ὧσων διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν πληροφοριῶν, γνωρίζομεν τὰς παρὰ πόδας ἐκκλησιαστικὰς αὐτοῦ πράξεις καὶ ἐνεργείας, κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν. Ἀπὸ γενικωτέρας πλευρᾶς ἠγωνίσθη σπουδαίως καὶ δὴ σθεναρῶς, καθ’ ἅπασαν τὴν πατριαρχικὴν αὐτοῦ διακονίαν, ἐναντίον τῶν ‘Ιησοῦϊτῶν ρωμαιοκαθολικῶν, τῶν εἰσπηδησάντων εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ἀνατολήν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς διαβρώσεως τῆς Ὀρθοδοξίας ἡμῶν³³, εἰς ὃ ἀνίερρον ἔργον ἐβοηθήθη, δυστυχῶς, ἀρκούντως ὑπὸ πολλῶν φιλοδόξων καὶ τυχοδιωκτῶν ἡμετέρων κληρικῶν, ἀλλ’ ἄνευ σημαντικοῦ ἀποτελέσματος. Ἡ ἐπὶ μέρους πολυσχιδῆς αὐτοῦ ἐργασία ἔχει ὡς ἑξῆς:

α) Κατὰ τὴν πρώτην πατριαρχείαν (1646-1648). Κατὰ Νοέμβριον μῆνα 1646

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 287 τοῦ προηγούμενου τεύχους 33. Ν.Ε.Α., τόμ. Θ’, σελ. 1126.

τοια ἀγάπη, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι θεία!». Ἐγιγε Χριστιανός, μέγας ἐρημίτης τῆς Θηβαΐδος καὶ ἰδρυτῆς κοινοβίων.

Καὶ σήμερον οἱ Χριστιανοὶ ἔχουν καθῆκον νὰ ἐμφυσήσουν εἰς τὴν κοινωνίαν τὸ γνήσιον χριστιανικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ διαποτίσῃ ὅλας ἀνεξαιρέτως τὰς πτυχὰς τοῦ καθημερινοῦ βίου. Τὸ γνώρισμα τοῦ ἀληθοῦς Χριστιανοῦ εἶναι ἡ ἐν τῷ κόσμῳ ἔμπρακτος μαρτυρία τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Διδακτικὸν πάλιν εἶναι τὸ ἑξῆς παράδειγμα: Εἰς τῶν τελευταίων αὐτοκρατόρων τῆς ‘Ιαπωνίας, θέλων νὰ φανῆ εὐνοϊκὸς εἰς τοὺς Χριστιανούς, ἀνεβίβαζεν αὐτοὺς εἰς ὑψηλὰς κυβερνητικὰς θέσεις. Μετ’ ὀλίγον ὅμως, ἄγνωστον διὰ ποίαν αἰτίαν, ἤρχισε νὰ φέρεται πρὸς αὐτοὺς μὲ ψυχρότητα καὶ εἰς τὸ τέλος ἀπηγόρευεν εἰς αὐτοὺς τελείως νὰ ὁμολογοῦν τὴν χριστιανικὴν τὼν πίστιν. Τὸ νέον διάταγμα δὲν εἶχε τεθῆ ἀκόμη εἰς ἐφαρμογὴν, ὅταν δύο κυριαὶ τῆς τιμῆς ἐκ τῆς ἀκολουθίας τῆς αὐτοκρατείας ἔδωκαν τὴν παραίτησίν των. Ἡ αὐτοκράτειρα, ἥτις ἠγάπα καὶ ἐξετίμα ταύτας, παρεκάλεσεν αὐτὰς λέγουσα: «Μείνατε· δὲν ἔχετε νὰ φοβηθῆτε τίποτε. Ποτὲ δὲν θὰ σᾶς διατάξω κάτι ἐναντίον τῆς θρησκείας σας. Μοῦ ἀρκεῖ νὰ μὴ τὸ ὁμολογῆτε φανερά». «Ἡ θρησκεία μας, ἀπήντησαν αἱ δύο κυριαὶ δὲν μᾶς ἐπιτρέπει τὴν ὑποκρισίαν. Θὰ ἦτο προδοσία νὰ μὴ ὁμολογῶμεν δημοσίως καὶ εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν τὴν χριστιανικὴν μας πίστιν»³¹.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

31. Ὑ. Δ η μ η τ ρ ί ο υ, ἐνθ’ ἄνωτ., σελ. 395.

ἐξέδωκε σιγίλλιον, δι’ οὗ καθωρίζετο ἡ θέσις τῶν ἐν Τζουβανία τῆς Αἰγύπτου Σιναΐτων πατέρων³⁴. Τῇ 12 Δεκεμβρίου 1646, διὰ πατριαρχικῆς συνοδικῆς πράξεως ἀποκατέστησε τὴν Μητρόπολιν Μαρωνείας, πρὸς ἣν συνήνωσε τὰς νήσους Θάσον καὶ Σαμοθράκη.³⁵ Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα (Δεκέμβριον), καθήρσε συνοδικῶς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Σινᾶ Ἰωάσαφ, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἀρχίνησεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος νὰ λειτουργῇ ἀναιδῶς καὶ παρανόμως ἐν τῷ οἰκίσκῳ ἐκείνῳ (τοῦ Σιναΐτικοῦ Μετοχίου, ἐν Αἰγύπτῳ) διὰ πλεονεξίαν καὶ μόνον εἰς τέλος ἀφανισμὸν καὶ φθορὰν τοῦ Ἀποστολικοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας³⁶. Κατὰ Φεβρουάριον τοῦ ἐπομένου ἔτους 1647 ἐξέδωκε πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγίλλιον, περὶ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Βλατίων (Βαλτάδων)³⁷. Τῇ 5 Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐξέλεξε συνοδικῶς, ὡς ἐπίσκοπον τῆς ἐν Εὐβοίᾳ Ἐπισκοπῆς Ὁρεῶν, τὸν Γαβριήλ.³⁸ Τῇ 17 Ἀπριλίου 1647 ἐξέδωκεν ἕτερον σιγίλλιον, περὶ τοῦ ἐν Δρυϊνουπόλει Πατριαρχικοῦ Μοναστηρίου τῆς Σπηλαιωτίσσης, μετὰ τῆς χώρας Σαρακίνιστας³⁹. Κατ’ Ἰούνιον, ἐπίσης, ἐξέδωκε σιγίλλιον, περὶ τῆς πατριαρχικῆς ζητείας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Πωγωνιανῆς, ὀριζομένης εἰς 5.000 ἄσπρα⁴⁰. Κατ’ αὐτὸν τὸν μῆνα ἀπελύθη καὶ ἕτερον σιγίλλιον «περὶ τοῦ ὑπόκεισθαι τὴν ἐπίσκοπὴν Πλάτζας τῷ Μονεμβασιάς ὡς κακῶς προβιβασθεῖσαν εἰς Ἀρχιεπισκοπήν⁴¹. Τῷ αὐτῷ μηνί, ὡσαύτως, ἐξεδόθη σιγίλλιον, περὶ ἐνώσεως τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Παλαιῶν Πατρῶν Μοναστηρίων Παναγίας τοῦ Ὀμπλοῦ μετὰ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου⁴². Ἐν τῷ ἔτει τοῦτῳ (1647), διὰ σιγίλλιδους αὐτοῦ γράμματος ἀνέδειξεν εἰς σταυροπήγιον τὸ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ «τοῦ Μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας εἰς χεῖρας εὐρισκόμενον μονύδριον εἰς ὄνομα τιμώμενον τοῦ μεγαλομάρτυρος γεωργίου ξυλίτη λεγόμενον...»⁴³. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐξέδωκε, προσέτι, δύο ἀποφάσεις περὶ μοναστηριακῶν δικαίων, δι’ ὧν ἐχορήγησε σταυροπηγιακὰ δίκαια εἰς τὴν ἐν Ἰσμαηλίῳ μονῆν τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ ἀνεκέρυξε τὴν ἐν Κέω τῶν Κυκλάδων Μονῆν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τῆς Πηγῆς, σταυροπηγιακῆν⁴⁴. Τῇ 30 δὲ Δεκεμβρίου (ἰδ. ἔ.), ἀπηγόρευεν,

34. Δ ε λ ι κ ἄ ν η, ἐνθ’ ἄν., τόμ. Β’, σελ. 341.

35. Γ ε δ ε ῶ ν, Πατρ. Π., σελ. 576, Ἐ κ κ λ. Ἀ λ ῆ - θ ε ι α ΚΠόλεως, σελ. 523.

36. Γ ε δ ε ῶ ν, αὐτόθι, σελ. 574, Δ ε λ ι κ ἄ ν η, ἐνθ’ ἄν. σελ. 348.

37. Α. Π α π α δ ο π ο ὄ λ ο υ — Κ ε ρ α μ έ ω ς, Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη, τόμ. Α’, σελ. 337-338.

38. Θ έ μ ε λ η Χ ρ υ σ ο σ τ ό μ ο υ, Ἀρχιμ. (νῦν Ἐπισκόπου Θεαμνακοῦ), ἡ Ἐπίσκοπὴ Ὁρεῶν, ἐν «Θεολογία», τόμ. ΚΔ’ (1953), σελ. 69.

39. Σ ἄ θ α Κ., Μεσ. Βιβλ., ἐνθ’ ἄν., τόμ. Γ’, σελ. 580.

40. Ἐνθ’ ἄν.

41. Αὐτόθι.

42. Ἐνθ’ ἄν.

43. Κ ῶ δ ι ξ Φ ω τ ί ο υ Κυπρίου, τόμ. Α’, σελ. 161 ἔξ.

44. Γ ε δ ε ῶ ν, ἐνθ’ ἄν., σελ. 575.

ἐπὶ ἐπιβολῇ κυρώσεων, τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔλευσιν Ἀρχιερέων, ἄνευ πατριαρχικῆς αὐτοῦ ἀδείας⁴⁵. Κατὰ Ἰανουάριον τοῦ ἔτους 1648 ἐγένετο ὑπὸ τῆς περὶ αὐτὸν Ἱερᾶς Συνόδου β' καθαίρεσις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σινᾶ Ἰωάσαφ.⁴⁶ Τὸν Μάιον μῆνα τοῦ αὐτοῦ ἔτους, «προτροπῇ τοῦ Παναγιωτάτου κτλ. Ἰωαννικίου ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ ἱερομόναχος Στέφανος, ὡς Μητροπολίτης Οὐγκροβλαχίας, εἰς διαδοχὴν τοῦ θανόντος Θεοφίλου»⁴⁷. Μέχρι δὲ τοῦ Ἰουλίου, ὅποτε παρητήθη, ἐξέδωκε πατριαρχικὸν σιγιλλωδὲς γράμμα, δι' οὗ ἀνέδειξεν εἰς σταυροπήγιον τὸ κατὰ τὴν κώμην Σαγκρι ἐν τοῖς κάτω χωρίοις Νάξου Μοναστήριον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ⁴⁸.

β) Κατὰ τὴν δευτέραν πατριαρχεῖαν (1651-1652) γνωσταὶ πράξεις τοῦ Ἰωαννικίου τυγχάνουσι αἱ ἀκόλουθοι: Τῷ 1651 ἀνεκέρυξε διὰ σιγιλλωδὸς πατριαρχικοῦ γράμματος σταυροπηγιακὴν τὴν ἐν Χίῳ Μονὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου Διαμαντάρη. Ἐπεκύρωσε δὲ τὰς συμφωνίας μεταξὺ τῆς Μονῆς τῆς Μ. Λαύρας καὶ τοῦ Μητροπολίτου Ὁρθοδόξων Ἀδριανουπόλεως⁴⁹. Ὁσαύτως ἀνεγνώρισεν ὡς ἀνήκοντα τῇ Μητροπόλει Χαλδεῖας τὰ χωρία Γαρασάρεως⁵⁰, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ χωρίον Δαδιά τῇ Μητροπόλει Διδυμοτείχου⁵¹. Τῇ 7 Ἰουλίου, ἐπεκύρωσε τὸ κοινοβιακὸν πολίτευμα τῆς ἐν Ἀθήναις γυναικεῖας Μονῆς τῶν ἁγίων Ἀναργύρων πρὸς Β. τῆς Ἀκροπόλεως, ὅπου νῦν εὐρίσκεται τὸ Μετόχιον τοῦ Παναγίου Τάφου⁵² καὶ δι' ἰδίου πατριαρχικοῦ σιγιλλίου, τῷ αὐτῷ μηνί ἐκδοθέντος, ἐπεκύρωσε τὴν διαθήκην τοῦ Ἀθηναίου Ἱερέως Δημητρίου Κολοκύνθη, ἀφιερώσαντος τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ρηθείσης ταύτης Μονῆς⁵³.

Ὁσαύτως τῷ αὐτῷ μηνί Ἰουλίου δι' ἰδίας πράξεως (περὶ τῶν ὁρίων τῆς κανονικῆς πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου σχέσεως τῶν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ Μητροπολιτῶν) ὑπεστήριξε τὰ προνόμια τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου, καταπατούμενα ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων, ἐπὶ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Νικηφόρου (1618-1651)⁵⁴. Ἐτέρα ὁμοία κανονικὴ διάταξις

ἐξεδόθη παρ' αὐτοῦ, τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, καθορίζουσα τὰ προνόμια τοῦ Μητροπολίτου Φιλαδελφείας Ἀθανασίου Βαλεριανοῦ⁵⁵. Ἐπίσης τῷ 1651 ἐξέδωκε γράμμα συνοδικὸν περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Σιναϊτῶν, ἦτοι περὶ τοῦ Μετοχίου (αὐτοῦ Ἱεροῦ καὶ Βασιλικοῦ περιωνύμου Μοναστηρίου τοῦ Θεοβαδίστου ὄρους Σινᾶ)⁵⁶. Ἐτέρα συνοδικὴ αὐτοῦ ἀπόφασις, κατ' Αὐγουστον μῆνα τοῦ ἰ. ἔ. ἐξεδόθη, δι' ἧς ἠνώθησαν τῇ Μητροπόλει Πισιδίας τὰ Μῦρα, ἡ Σίδη καὶ ἡ Ἀτάλεια. Κατ' αὐτὸ προσέτι τὸ ἔτος ἐξεδόθη σιγίλλιον περὶ τῆς ἐν Μετεώροις Μονῆς τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ⁵⁷. Πρὸς δὲ τοῦτοις ἐν μηνί Αὐγούστῳ ἐλήφθη ἀπόφασις, καθ' ἣν, ἡ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Μονεμβασίας Σωφρονίου παραχωρηθεῖσα εἰς τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως τέως ἐπισκοπὴ Πλάτζας, ἀποκατέστη Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία⁵⁸.

Κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος 1652 ἐξεδόθη, τῇ 5 Φεβρουαρίου, πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα, δι' οὗ ἐκυρώθησαν τὰ σταυροπηγιακὰ δίκαια τῶν ἐν Λέσβῳ Μονῶν Λειμῶνος καὶ Μυρσινιωτίσσης.⁵⁹ Τῷ αὐτῷ ἔτει ἔπεμψε τὰ ἐξῆς Πατριαρχικὰ καὶ Συνοδικὰ γράμματα: α) «Τῷ βασιλεῖ Ἀλεξίῳ Μιχαήλεβιτς Μοσχοβίας καὶ πάσης Ρωσίας», 1652, Μαρτίου α' ἰνδικτ. πέμπτη. β) «Τῷ Μακαριωτάτῳ καὶ ἁγιοτάτῳ Πατριάρχῃ Μοσχοβίας καὶ πάσης γῆς Ρωσίας Κυρίῳ Ἰωσήφ», 1652, Μαρτίου α' ἰνδικτ. πέμπτη. γ) «Τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ ἐνδοξοτάτῳ, ἐκλαμπροτάτῳ, ὑψηλοτάτῳ καὶ χριστιανικωτάτῳ αὐθέντῃ πάσης Μολδοβλαχίας κυρίῳ κυρίῳ Ἰωάννῃ Ματαίῃ Βασιλεῖῳ Βοεβόνδα»⁶⁰.

γ) Κατὰ τὴν τρίτην πατριαρχεῖαν (1653-1654) ὁ Ἰωαννίκιος Β', ἄγνωστον τίνα μῆνα, ἐξέδωκεν ἀπόφασιν συνοδικὴν «περὶ τῆς καθαιρέσεως τοῦ Μητροπολίτου (Οὐγκροβλαχίας) Στεφάνου καὶ ἐκλογῆς τοῦ Ἰγνατίου», διότι «...ὁ Στεφάνος Μητροπολίτης ὑμῶν Στέφανος, οὐκ οἶδαμεν πόθεν κινήθεις, εἰς τοσοῦτον περιέστη ἀπονοίας καὶ ἀναισθησίας, ὥστε μηδὲν φροντίζειν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀπ' αὐτῆς ὠφελείας, ἀλλὰ λάξ κατ' αὐτῆς πηδήσας, σκανδάλων παραίτιος καὶ βλάβη ἐγένετο τῇ Κοινότητι, καὶ τὸ δὴ χεῖριστον, καὶ κατὰ τοῦ μετὰ Θεὸν εὐεργέτου αὐτοῦ ἐκλαμπροτάτου κλπ... ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῆς ἱερᾶς τῶν Ἀρχιερέων Συνόδου τῶν ἐν ἁγίῳ ἀδελφῶν κλπ. τοιοῦτον ὄντα τὸν ρηθέντα Μητροπολίτην Οὐγκροβλαχίας Στέφανον, τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ παναγίου Πνεύματος, ἐκάθηρε κατὰ τοὺς ἱεροὺς Κανόνας ὡς ἀντάρτην κατὰ τοῦ

45. «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια», σελ. 524.

46. Δελικάνη, ἐνθ' ἄν., τόμ. Β' σελ. 352-357.

47. Τοῦ αὐτοῦ, Αὐτόθι, τόμ. Γ' σελ. 331.

48. (Δ. Π. Πασχάλη), Νάξος, ἱστορία, ἐν Μ.Ε.Ε., τόμ. ΙΗ', σελ. 31.⁷

49. Γεδεών, ἐνθ' ἄν., σελ. 589.

50. Ἐνθ' ἄν.

51. Αὐτόθι, σελ. 582.

52. «Ἐκκλησ. Ἀλήθεια», τόμ. ΙΘ', σελ. 256, Καμπούρογλου Γρ. Δ., Μνημεῖα ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων, τόμ. Α', Ἐν Ἀθήναις 1889, σελ. 46-47.

53. Παπαδοπούλου Χρυσοστόμου, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, Ἀθῆναι (ἐκκλησιαστικῶς), ἐν Μ.Ε.Ε., τόμ. Β', σελ. 1848.

54. Βαφειδίου Φιλαρέτου, Μητροπολίτου Διδυμοτείχου, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία ἀπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, τόμ. Γ' α, Ἀλεξάνδρεια 1928, σελ. ΙΙΙ, Γεδεών, ἐνθ' ἄν., σελ. 579, τοῦ αὐτοῦ, Καν. Διατάξεις, ἐνθ' ἄν., τόμ. Β', σελ. 384-389, Γεωργίου Φ., Εἰδήσεις ἱστορικαὶ περὶ τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου, σελ. 87-88, Παπαδοπούλου Χρυσοστόμου, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, Κατάστασις τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου ἐν τέλει τοῦ ΙΣΤ' καὶ κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα, ἐν «Θεολογία», τόμ. ΣΤ' (1928), σελ. 109-110.

55. Γεδεών, Καν. Διατ., ἐνθ' ἄν. τόμ. Α', σελ. 50-54, τοῦ αὐτοῦ Πατρ. Πίν., ἐνθ' ἄν., σελ. 579.

56. Κῶδιξ Νομικῆς Συναγωγῆς, τόμ. Β', σ. 358-361.

57. Γενναδίου, Φωτίειος, ἐνθ' ἄν., σελ. 127.

58. Γεδεών, Πατρ. Πίν. ἐνθ' ἄν., Δημητρίου Χρυσοστόμου (ἀποθανόντος Μητροπολίτου Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας), Ἡ Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ αἱ ὑπ' αὐτὴν ὑπαγόμεναι ἐπισκοπαὶ μέχρι τοῦ 18 αἰῶνος, ἐν «Θεολογία», ἔτ. Ζ' (1929), σελ. 149.

59. Ἐκκλησ. Ἀλήθεια τόμ. ΙΘ' σελ. 36.

60. Λάμπρου Σ., Ἐγγραφα πατριαρχικὰ (ἀναφερόμενα εἰς τὴν Μητρόπολιν Σόφιας ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 74 κώδικος τῆς Μονῆς «Ἀγίας») ἐν «Ἐπετηρίδι Παρνασσού», τόμ. Β', Ἀθῆναι 1898.

ιδίου άρχοντος και τής άρχιερατικής τιμής και αξίας γεγύμνωκε, και έκπτωτον και έστερημένον του θρόνου τής Ούγκροβλαχίας άποκατέστησε, και μακράν ταύτης απέβαλεν, ώστε μηδεμίαν του λοιπού έχει μετοχήν εν αὐτῇ, ἀλλ' εν τάξει διάγειν ιδιώτου και Στέφανον μοναχόν λέγεσθαι, μηδενός τολμώντος από του νῦν ιερωμένου ή λαϊκού, άρχοντος ή άρχομένου έχειν αὐτόν εν τιμῇ και τάξει άρχιερέως εν βάρει άργίας και άφορισμοῦ... Έκρίθη και έγνωσθη πρό των άλλων άρμόδιος και προσήκων τῇ Μητροπόλει Ούγκροβλαχίας ο Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Ριμνίκου κύρ 'Ιγνάτιος του άναδέξασθαι τήν ποιμαντικήν αὐτῆς ράβδον και τήν πνευματικήν διοίκησιν...»⁶¹ Πάντως κατ' 'Απρίλιον μήνα 1653 άπεστάλη έπιστολή του 'Ιωαννικίου εις Ούγκροβλαχίαν περι έξώσεως του ρηθέντος Στεφάνου. 'Ισως πρόκειται περι τῆς διαληφθείσης πράξεως.

Τῷ αὐτῷ έτει έξεδόθη πατριαρχικός και συνοδικός Τόμος «περι άποκοπῆς του έτησίου του Λήμνου Κλήμεντος εις γρ. ρεάλια εκατόν, αντί πάσης δόσεως πρός τήν Μ. Έκκλησίαν». ⁶² Κατά Νοέμβριον μήνα έξεδόθη πατριαρχική πράξις άφορώσα τήν εν τῇ έπαρχία Φαναρίου και Νεοχωρίου Μοήν Μπεζίλας, ενῶ κατά τον έπόμενον μήνα δια πατριαρχικού σιγιλλιώδους γράμματος έπεκύρωσε τήν υπό του 'Ανδριανουπόλεως Νεοφύτου γενομένην παραχώρησιν εις τήν εν 'Αγίω 'Ορει Μοήν τῆς Μ. Λαύρας του μετοχιου του άγίου Στεφάνου, εύρισκομένου εν 'Ανδριανουπόλει. ⁶³ Έξ άλλου, κατά τον αὐτόν μήνα Δεκέμβριον, έξέδωκε πατριαρχικόν γράμμα έλεημοσύνης υπέρ του Παναγίου Τάφου, καθ' όσον ένεκα τῆς μεγάλης άπορίας και δυστυχίας έξημιούτο καθ' έκάστην. ⁶⁴ 'Ωσαύτως τῷ αὐτῷ έτει (1653), έπεμβάσει του μεγάλου ισχύοντος τούρκου μεγιστάνος Μεχμέτ Δερβίς, υπεχρεώθη και υπέγραψε συνοδικόν Τόμον, δι' οὗ έξώσθη εκ τῆς 'Επισκοπῆς αὐτοῦ ο Ταλαντίου και Διακουλίας 'Ανθιμος, ή δε 'Επισκοπή αὐτοῦ άποσπασθεΐσα τῆς Μητροπόλεως 'Αθηνών προήχθη εις 'Αρχιεπισκοπήν. ⁶⁵ Πρός τούτοις, κατ' αὐτήν τήν πατριαρχείαν αὐτοῦ και εν τῷ έτει τούτῳ έξέδωκε σιγιλλιώδες πατριαρχικόν και συνοδικόν γράμμα υπέρ τῆς εν τῇ ιδιαιτέρα αὐτοῦ πατρίδι Σίφνῳ Μοῆς τῆς Βρύσεως. 'Εχων δ' υπ' ὄψει αΐτησιν του πρώτου 'Αρχιεπισκόπου Σίφνου 'Αθανασίου, άνεκήρυξε τήν εν Σερίφῳ Μοήν των Ταξιαρχῶν εις πατριαρχικήν και σταυροπηγιακήν, δια σιγιλίου τῆς ζ' Ινδικτιῶνος, έτους 1653. Τήν άπόφασιν δε ταύτην άνεκοίνωσε

δι' ιδίας πατριαρχικῆς έπιστολῆς εις τον ειρημένον 'Αρχιεπίσκοπον Σίφνου⁶⁶.

Τῷ έπομένῳ έτει (1654) γράφων ο 'Ιωαννίκιος Β' εις τήν Ρωσίαν, διέλαβε ταῦτα τά, ὄντως, τοιμηρά' απάσχομεν εκ του άπίστου και πολυκεφάλου άγαρηνοῦ ὄφρος, ὅστις εν τῷ παρόντι χρόνῳ δεν έπιτρέπει εις τὸ Χριστιανικόν Γένος ν' αναπνεύση, ἀλλ' έξανίσταται ὡς θηρίον άγριον και ὡς λύκος κατά του αρνίου. 'Ο Σουλτάνος διαρκῶς σκέπτεται πῶς να βασανίση άδίκως τους Χριστιανούς, νῦν δ' άπαιτεΐ φόρους εκατονταπλασίους, διότι έκένωσε τὸ ταμεΐον αὐτοῦ και δεν δύναται να πληρώση τους ύπαλλήλους. Τούτου ένεκα μεγάλως έξζημίωσε τήν Έκκλησίαν του Χριστοῦ άπαιτήσας πλέον των 100.000 ρουβλιών, ήμεΐς δε περιφερόμεθα από τόπου εις τόπον μη έχοντες να πληρώσωμεν τους φόρους και τὰ χρέη»⁶⁷.

8) Κατά τήν τετάρτην και τελευταίαν πατριαρχείαν (1665-1656) έξέδωκε τὰς ακόλουθους πράξεις. 'Εν έτει 1655, μηνι άπριλίῳ, ὅτε ο Μητροπολίτης Κρήτης Νεόφυτος έδαρήσατο τῷ Οίκουμηνικῷ Πατριαρχείῳ, ὡς έξαρχίαν, έπτά Μονάς και πέντε χωρία, εν Κρήτῃ, έξέδωκε πράξιν μοναστηριακοῦ δικαίου⁶⁸. Κατά μήνα 'Ιουλίον του αὐτοῦ έτους έξέδωκε Τόμον επανιδρυτικόν τῆς Μητροπόλεως Δέρκων, εν ἣ προσηρτήσαν τὰ Θεραπεΐα και τὸ Βουγιούκ—δερε⁶⁹. Κατά τον έπακολουθήσαντα 'Ιούλιον μήνα ήνωσε εις μίαν Μητρόπολιν τὰς μέχρι τουδε δύο παροικίας Νευροκοπίου και Ζιχνῶν, καθ' ότι ὅσον δεν ήδύναντο να συντηρώσι δύο άρχιερεΐς ⁷⁰. 'Ωσαύτως, κατά μήνα Σεπτεμβριον, συνήνωσε τῇ Μητροπόλει Πισιδίας τὰ Τύανα, άνήκοντα πρότερον τῇ Μητροπόλει 'Ικονίου⁷¹. Έξ άλλου, κατά Δεκέμβριον, έξαπέλυσε πατριαρχικόν γράμμα περι τῆς εν Γανοχώροις σταυροπηγιακῆς Μοῆς του άγίου Γεωργίου⁷².

'Ο 'Ιωαννίκιος Β', άγνωστον πότε, έξαπέλυσε πατριαρχικά γράμματα περι τῆς εν Νάξῳ Μοῆς Παναγίας τῆς Δροσιανῆς⁷³. Άγνωστον ὁμοίως τυγχάνει πότε έγραψε «τοῖς κατά πᾶσαν πόλιν και χωραν εύρισκομένοις εύσεβεστάτοις και εκλαμπροτάτοις αὐθένταις και τοπάρχαις και ιερωτάτοις μητροπολίταις και αρχιεπισκόποις» εγκύκλια γράμματα⁷⁴. 'Ωσαύτως εν μηνι Μαΐῳ, Ινδικτιῶνος α' (έλλείπει τὸ έτος), διώρισε δια πατριαρχικοῦ γράμματος, ὡς ιεροκήρυκα του Οίκουμηνικοῦ Θρόνου «τόν τιμιώτατον και σοφώτατον διδάσκαλον εν Ιερεῦσι κύριον 'Αθανάσιον... πρός τὸ εκτελεΐν αὐτόν ακωλύτως άπαντα τὰ τοῖς Ιερεῦσι προσήκοντα ὅπου εν εύρεθείη ειδήσει και του

61. Δελικάνη, ένθ' άν., τόμ. Γ', σελ. 333 Κ ὦ δ ι ξ Κυπρίου, ένθ' άν., σελ. 613, Νομ. Συναγωγῆς, ένθ' άν. σελ. 115-116.

62. 'Ατέση Βασιλειού, Μητροπολίτου πρώην Λήμνου, 'Η 'Ιερὰ Μητρόπολις Λήμνου δια μέσου των αϊώνων εν «'Αρχεΐον Έκκλησιαστικοῦ και Κανονικοῦ Δικαίου», έτ. ΙΒ' (1957), σελ. 88, Σάθα Κ., Μεσ. Βιβλ., ένθ', σελ. 88.

63. Γεδεών, ένθ. άν. σελ. 282, «Έλληνικά», τόμ. Β', σελ. 370.

64. Δελικάνη, ένθ' άν., τόμ. Β', σελ. 361-362.

65. Μπουσούλα Ν., 'Ιστορία τῆς Έκκλησίας των 'Αθηνῶν από τῆς ιδρύσεως της μέχρι σήμερα, 'Αθήναι 1948, σελ. 65, Παπαδοπούλου Χρ., ένθ. άν.

66. Ζερλέντη, ένθ' άν.

67. Παπαδοπούλου Χρ., Κατάστασις, ένθ' άν., σελ. 202.

68. Γεδεών, Π. Πίν., σελ. 285.

69. «Θρακικά», τόμ. Στ', σελ. 64, Γεδεών, ένθ' άν., σελ. 584.

70. Γεδεών, ένθ' άν., του αὐτοῦ, Πατριαρχικαί έφημερίδες (1500-1913), 'Αθήναι 1938, σελ. 90.

71. 'Ενθ' άν.

72. Αὐτόθι.

73. Δελτίον 'Ιστορ. και 'Εθνολογικῆς 'Εταιρείας, τόμ. Ζ' (1916), σελ. 427-433.

74. Δάμπρου, ένθ' άν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ εἰς τὴν «Ἐκκλησίαν» δημοσιευθεῖσα καὶ ὡς Ἀνάτοπον κυκλοφοροῦσα Ἐκθεσις τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κ. Ἀνδρέου Φυτράκη περὶ «τοῦ ἔργου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ ἔτος 1960» εἶναι νέα ἀπόδειξις, ὅτι διαρκῶς ἀνοῦσα εἶναι ἡ στάθμη τῶν πνευματικῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ λαμπροῦ τούτου ὄργανισμοῦ.

Ἡ μέριμνα διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ κατηχητικοῦ ἔργου ἢ πρὸς πνευματικὴν ἀναθέρμανσιν τῶν αἰδεσιμωτάτων ἡμερῶν ἐργασία ἐν τῷ Πνευματικῷ Φροντιστηρίῳ ἢ ἐξ ἐπόψεως ποιοτικῆς αἰσθητῆ βελτίωσις τῶν περιοδικῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ ἡ σταθερὰ διεύρυνσις τῆς κυκλοφορίας αὐτῶν ὁ διαρκῶς ἀξιοζήμιος ἐκδοτικὸς ὄργανισμὸς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἢ θαλερὰ ἐργασία ἐν τοῖς Φοιτητικαῖς Οἰκοτροφείοις καὶ ἐν τῇ Σχολῇ Διακονισσῶν ἢ ἀπόφασις, ὅπως ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία παραιτηθῆ τῆς σημαντικῆς ζημιωσάσης αὐτὴν δωρεᾶς τοῦ «Ἱεροῦ Τάγματος καὶ Κοινωνίας Ἀγ. Παντελεήμονος» αἱ ἐβδομαδιαῖαι ραδιοφωνικαὶ ἐκπομπαὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἢ προσπάθεια πρὸς τόνωσιν τοῦ ὀρθοδόξου καὶ ἐθνικοῦ φρονήματος τῶν ἀποδημούντων Ἑλλήνων ἢ ἐπιδειχθεῖσα σύνεσις εἰς τὸ ζήτημα τῆς οἰκονομικῆς πορείας τοῦ ὄργανισμοῦ κ.ά. εἶναι ἐκδηλώσεις τινὲς τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1960 σημειωθείσης λαμπρᾶς δράσεως τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «Ἐκκλησία» ἐκφράζουσα τὰ θερμὰ αὐτῆς συγχαρητήρια πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, εὐχεται ὅπως ἡ καρποφόρος αὕτη ἐργασία συνεχισθῆ ἐπ'

κατὰ τόπον προϊσταμένου, δεδώκαμεν αὐτῷ ἄδειαν τοῦ κηρύττειν ἐπ' ἄμβωνος τὸ ἱερὸν καὶ θεῖον Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπὰ ἐκτελεῖν...»⁷⁵. Κατὰ τὸ ἔτος δὲ τοῦτο, εἰς ἄγνωστον ἡμερομηνίαν, τὴν κατὰ τὸ 1653, βία καὶ δυναστεία γενομένην πράξιν αὐτοῦ περὶ τῆς Ἐπισκοπῆς Ταλαντίου καὶ Διαυλείας, ἀνεθεώρησε καὶ ἀποκατέστησε, εὐκαιρίας δοθείσης αὐτῷ ἐκ τῆς πτώσεως τοῦ τούρκου ἰσχυροῦ Μεχμέτ Δερβίς. Οὕτως ὑπεβίβασε τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν ταύτην εἰς Ἐπισκοπὴν, ὑποκειμένην τῇ Μητροπόλει Ἀθηνῶν.⁷⁶ Κατ' αὐτὴν, σὺν τούτοις, τὴν πατριαρχεῖαν ἀπέκρουσε τὴν ἐπιβολὴν φόρων ἐπὶ τῶν Μονῶν, διὰ τῆς προσαγωγῆς τοῦ παρὰ τοῖς Σιναΐταις σωζομένου ἀντιγράφου τῆς διαθήκης τοῦ Μωάμεθ.⁷⁷

(Συνεχίζεται) Ἀρχιμ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ Α. ΒΙΤΑΛΗΣ

75. Δελτ. Ἱστορ. ἐθν' ἀν., τόμ. Β', σελ. 78.

76. Παπαδοπούλου Χρ., Ἀθῆναι, ἐνθ' ἀν.

77. Βαφειδίου Φ., ἐνθ' ἀν., σελ. 267, Παπαδοπούλου, αὐτόθι, σελ. 200.

ἀγαθῶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους. Ὡς ὀρθῶς σημειοῖ εἰς τὴν Ἐκθεσιν τοῦ ὁ Καθηγητῆς κ. Φυτράκης, πᾶσα ἢ μέχρι τοῦδε συντελεσθεῖσα ἐργασία ἀποδεικνύει «τὰς ἀπεριορίστους δυνατότητας, τὰς ὁποίας ὁ ἐπιτελικὸς οὗτος Ἐκκλησιαστικὸς Ὁργανισμὸς κέκτηται, διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου. Ἴνα ὅμως αἱ ἐπιδιώξεις του αὐταὶ ἀποβοῦν περισσότερον καρποφόροι, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἔντασις μόνον τῶν ἰδίων αὐτοῦ προσπαθειῶν, ἀλλ' ἐπὶ τούτοις καὶ ἡ μεταξὺ πάντων καλλιέργεια καὶ ἐπικράτησις τῆς ἀντιλήψεως, ὅτι διὰ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν ἀντιμετώπισιν τῶν φλεγόντων πνευματικῶν ζητημάτων τοῦ συγχρόνου ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου ἐπιτακτικῶς προβάλλει ἡ ἀνάγκη τῆς στενωτέρας συνεργασίας πασῶν τῶν ὑφισταμένων σήμερον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μας ἀξιολογωτάτων πράγματι πνευματικῶν δυνάμεων καὶ ἡ, ἐπὶ τῇ βάσει ἐνιαίου καὶ καλῶς μελετημένου προγράμματος, κοινὴ πάντων δράσις».

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν σημειωθεισῶν ἀταξιῶν.

Αἱ χιλιάδες τῶν προσκνητῶν, αἵτινες καὶ κατὰ τὴν ἐφετεινὴν περίοδον τοῦ Δεκαπενταγούστου συνεκεντρώθησαν εἰς Τῆνον ἐπὶ τῇ εορτῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἀπέδειξαν διὰ τῆς εὐλαβείας των πόσον βαθεὰ εἶναι τὰ αἰσθήματα τῆς εὐλαβείας καὶ τῆς ἀγάπης, τὰ ὅποια τρέφει ὁ ἑλληνικὸς λαὸς διὰ τὴν Μητέρα τοῦ Ἀνθρωποῦ, ἥτις δύναται νὰ μεσιτεῖσῃ ὑπὲρ ἡμῶν ὡς μητρικὴν παρησίαν πρὸς Αὐτὸν κεκτημένην.

Τὰ εὐλαβῆ ταῦτα αἰσθήματα εἶναι ἡ ζωτικὴ δύναμις, ἥτις ἐμψυχώνει τὸ ἔθνος μας κατὰ τὴν μακραίωνα πορείαν του. Αὐτὰ εἶναι ἡ γενεσιουργὸς αἰτία ὅλων τῶν εὐγενῶν ἐκδηλώσεων τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Ὅθεν οἱ ἀρμόδιοι ἔχουν ἱερὸν καθήκον νὰ φροντίζον διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ὅσον τὸ δυνατόν καλυτέρας ἀτμοσφαιρας πρὸς ἀναζωπύρησιν καὶ ἐκδήλωσιν τῶν αἰσθημάτων αὐτῶν. Τὰ παρατηρηθέντα ἔκτροπα καὶ αἱ σημειωθείσαι ἐκ τοῦ συνωστισμοῦ ἀταξίαι ἐν τοῖς ἀτμοπλοίοις, τὰ ὅποια μετέφεραν τοὺς προσκνητάς, δὲν πρέπει νὰ ἐπαναληφθοῦν.

Τὸ εἰς Τῆνον προσκύνημα ἔχει τοσαύτην σημασίαν χριστιανικὴν, ἐθνικὴν, ἀκόμη καὶ τουριστικὴν, ὥστε πρέπει νὰ καταβληθῆ ἰδιαίτερα συστηματικὴ προσπάθεια πρὸς ἀξιοποίησιν καὶ ὅσον τὸ δυνατόν λαμπροτέραν ὀργάνωσιν καὶ προβολὴν αὐτοῦ.

«Ἰδρυμα Εὐγενίδου».

Τὰ πρόσφατα ἐγκαίνια τοῦ «Ἰδρυματος Εὐγενίδου» δίδουν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ ἐξαρθῆ τὸ λαμπρὸν τοῦτο ἴδρυμα, τοῦ ὁποίου σκοπὸς, κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ ιδρυσάντος αὐτὸ ἀειμνήστου Εὐγενίου Εὐγενίδου, εἶναι «νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν νέων ἑλληνικῆς ἰθαγενείας ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ καὶ τεχνικῷ πεδίῳ». Τὰ μέσα τὰ ὅποια χρησιμοποιοῖ τὸ λαμπρὸν

τοῦτο ἴδρυμα, ὅπερ προεδρεύεται καὶ ἐποπτεύεται ὑπὸ τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἰδρυτοῦ Κας Μαγ. Σίμου, εἶναι ἀπ' ἐνὸς αἱ ἐκδόσεις βιβλίων τεχνικοῦ περιεχομένου καὶ ἀπ' ἑτέρου αἱ διὰ τὴν μετεκπαίδευσιν ἐν τῇ ἐσπερίᾳ ἐπιμελῶν Ἑλληνοπαίδων χορηγούμεναι ὑποτροφίαι, πρὸς δημιουργίαν «πυρῆνος ἐκλεκτῶν τεχνιτῶν μὲ ἄρτιαν θεωρητικὴν καὶ κυρίως πρακτικὴν κατάρτισιν εἰς τὴν στάθμην τῶν συναδέλφων των τῶν βιομηχανιῶν τῶν πλέον προηγμένων κρατῶν τῆς Ἑυρώπης». Ἐπὶ πλέον τὸ ἴδρυμα προετοιμάζει τὴν λειτουργίαν Κέντρου Τεχνικῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, στεγάζοντος συλλογὰς ὀργάνων καὶ μηχανῶν, διὰ τὴν ἐποπτικὴν διδασκαλίαν τῶν τεχνικῶν ἐπαγγελμάτων καὶ περιλαμβάνοντος βιβλιοθήκην, ἀναγνωστήριον καὶ αἴθουσαν ὀμιλιῶν καὶ προβολῶν. Ἐκτὸς τούτων τὸ ἴδρυμα, παρακολουθοῦν τὰς ἐπισημονικὰς καὶ τεχνικὰς προόδους περὶ τὴν ἐξερευνησὶν καὶ κατάρτισιν τοῦ διαστήματος καὶ ἐρμηνεύον τὰς ἐκ τούτων διαμορφουμένας νέας ἱστορικὰς καὶ πνευματικὰς συνθήκας, ὡς δημιουργοῦσας ἀνάγκας διαφωτίσεως τοῦ κοινῶ ἐπὶ ἐνὸς τόσον σπονδαίου θέματος, ἔκρινε σκόπιμον τὴν οἰκοδόμησιν καὶ ἐγκατάστασιν Πλανητοσκοπίου, ὁμοίου πρὸς ἐκεῖνα τῶν Ἑυρωπαϊκῶν πρωτεουσῶν, χωρητικότητος 300 ἀτόμων.

Ἐκφράζομεν τὴν χαρὰν ἡμῶν διὰ τὰ ἐγκαίρια τοῦ λαμπροῦ τούτου Ἰδρύματος καὶ εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι τόσον ἡ Πρόεδρος αὐτοῦ Κα Σίμου, ὅσον καὶ οἱ λοιποὶ ἰθύνοντες αὐτοῦ, θὰ καταβάλλουν πᾶσαν προσπάθειαν, ὥστε οἱ ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος ἐκπαιδευόμενοι καὶ κατεθνηνόμενοι νὰ μὴ περιορίζονται μόνον εἰς τὸν ἄρτιον τεχνικὸν καὶ ἐπαγγελματικὸν ἐξοπλισμὸν των, ἀλλὰ νὰ γίνωνται ὠλοκληρωμένοι ἠθικαὶ προσωπικότητες καὶ ἀληθῶς πνευματικοὶ ἄνθρωποι. Ἡ τεχνικὴ πρόοδος, διὰ νὰ μὴ ἀποβῆ καταστρεπτικὴ διὰ τὸν ἄνθρωπον, πρέπει νὰ παρακολουθῆται καὶ ὑπὸ τῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἀνυψώσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Διεθνῆς κατασκήνωσις.

Ἡ οἰκουμενικὴ κατασκήνωσις εἰς τὸ Καστέλλι Κισάμου, τῆς ὁποίας μετέχουν φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι, μέλη τοῦ Τμήματος νεότητος τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῆς Ἐκκλησίας ἐξ Ἀγγλίας, Ἀμερικῆς, Γαλλίας, Γερμανίας, Σουηδίας, Σκωτίας, Ὀλλανδίας, Ἑλβετίας, ἐν οἷς καὶ πέντε Ἕλληνες, ἔχει πράγματι ἱερὸν σκοπὸν. Οἱ νέοι οὗτοι ἐργάζονται χειρωνακτικῶς διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἐνὸς ναοῦ ἀφιερωμένου εἰς τὸν Ἅγιον Οἰκουμένιον, ζήσαντα εἰς Θεσσαλίαν, κατὰ τὸν 9ον αἰῶνα καὶ ἐνὸς μικροῦ τυπογραφείου διὰ τὰς ἐκδοτικὰς ἀνάγκας τῆς ἐπισκοπῆς Κισάμου καὶ Σελίνου.

Τὸ ὅτι τὰς ἐργασίας τῆς κατασκήνωσεως ταύτης ἐποπτεῦει καὶ παρακολουθεῖ ὁ διακρινόμενος διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ κοινωνικὴν του δράσιν θεοφ. Ἐπίσκοπος Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Εἰρηναῖος εἶναι ἐγγύησις, ὅτι ἐν τῇ κατασκήνωσιν ταύτῃ θὰ ἐπικρατήσῃ πνεῦμα σεμνότητος, ἀνάλογον πρὸς τὰ αἰτήματα τῆς Ἑλληνορθόδοξου ἀτμοσφαιρας, καὶ θὰ συντελεσθῆσαν καρποφόρος ἐργασία οὐ μόνον πρὸς ἐπιτυχίαν

τοῦ ἀνωτέρου μνημονευθέντος ἱεροῦ σκοποῦ, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀνάπτυξιν γνησίον οἰκουμενικοῦ πνεύματος, ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν μετεχόντων καὶ μετεχουσῶν τῆς Κατασκήνωσεως ταύτης.

Συνέδριον κοινωνικῶν λειτουργῶν.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ γίνῃ ἡ πανηγυρικὴ ἑναρξίς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Πανελληνίου Συνεδρίου τῶν Κοινωνικῶν Λειτουργῶν, τοῦ ὁποίου θὰ μετᾶσχον καὶ διακεκριμένοι ἐκπρόσωποι ξένων κοινωνικῶν ὀργανώσεων. Ἐλπίζεται, ὅτι τὰ πορίσματα τοῦ συνεδρίου θὰ συντελέσουν εἰς τὴν εὐρύτεραν ἐξέλιξιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ νεοπαγοῦς διὰ τὴν χώραν μας θεσμοῦ, ὅστις ἐπεβλήθη ἤδη παγκοσμίως.

Εἶναι εὐχάριστον, ὅτι τὸ Συνέδριον τοῦτο θὰ μελετήσῃ ἰδιαίτερος τὰ θέματα τῆς κοινοτικῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς οἰκογενείας, ἥτις κατὰ τὰς ἡμέρας μας κλονίζεται ἐκ τῆς χαλαρώσεως τῶν παραδόσεων αὐτῆς, αἰτινες ἔχουν γαλουχήσει γενεὰς γενεῶν.

Ἡ «Ἐκκλησία» εὐχομένη εὐλοκρινῶς πᾶσαν ἐπιτυχίαν εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο, θέλει νὰ ὑπομνήσῃ, ὅτι ὁ θεσμὸς τῶν κοινωνικῶν λειτουργῶν θὰ ἀποδώσῃ ἑκατονταπλασίονα καρπὸν μόνον, ὅταν οὗτοι ἔχουν τὸν ἱερὸν ἐνθουσιασμόν, τὸν ὁποῖον χαρίζει ἡ χριστιανικὴ πίστις, καὶ ὅταν θεμελιῶνται τὸ ἔργον των ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Οἱ φροῦδικοὶ παραλογισμοί, οἱ ψυχαναλυτικοὶ ἀκροβατισμοὶ καὶ τὰ θύραθεν ἀναιμικὰ ἀλτροῦστικὰ αἰτήματα, ἅτινα στεροῦνται τῆς χριστιανικῆς ἰκμάδος καὶ προῆς, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συντελέσουν εἰς τὴν κοινοτικὴν ἐξογίανσιν καὶ τὴν πνευματικὴν ἰσορροπήσιν τῶν ὑπὸ δυσμενεῖς συνθήκας τελούντων ἀτόμων τῶν κοινοτήτων τῆς Χώρας μας. Μόνον τὸ ὀρθόδοξον χριστιανικὸν φρόνημα εἶναι τὸ ἀριστον θεμέλιον τοῦ καθ' ὅλον κοινωνικοῦ ἔργου

Ἄπαιτεῖται ἀγρυπνος φροντίς.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργείου Θερησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, ὅπως ἀξιεθῆ σημαντικῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν κινητῶν βιβλιοθηκῶν, αἰτινες ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς πνευματικῆς στάθμης τῶν ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν, εἶναι ἀξία ἐξάρσεως καὶ ἐπαίνου. Εἶναι τόσον χαμηλὴ ἡ στάθμη αὕτη ἐν τῇ ἑλληνικῇ ὑπαίθρῳ, ὥστε πᾶν ὅ,τι γίνεται πρὸς παροχὴν μορφωτικῶν εὐκαιριῶν εἰς αὐτὴν πρέπει νὰ τυγχάνῃ ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς καὶ γενικῆς ἐπιδοκιμασίας.

Εἰς ἐν μόνον σημεῖον πρέπει νὰ εἶναι ἀγρυπνος ἡ φροντίς τῶν ἀρμοδίων. Αἱ βιβλιοθήκαι αὗται πρέπει νὰ προσφέρουν εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν καθαρὸν καὶ ἀνόθευτον πνευματικὴν τροφήν καὶ ἀνταποκρινομένην εἰς τὰς πνευματικὰς ἀνάγκας αὐτοῦ. Ἄς καταβάλληται λοιπὸν ἰδιαίτερα προσοχὴ εἰς τὸ ποῖον τῶν βιβλίων, διὰ τῶν ὁποίων πλουτίζονται αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος βιβλιοθήκαι. Τὰ βιβλία ταῦτα δὲν πρέπει νὰ εἰσάγουν εἰς τὴν ψυχὴν τὴν πνευματικὴν πέμπτην φάλαγγα, ἥτις θὰ παραλύσῃ τὰ εὐγενῆ ἀγωνιστικὰ νεῦρα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀλλὰ τὸ μήνυμα, ὅτι εἶναι ἀνάγκη, θεωρίᾳ τε καὶ πράξει, νὰ μείνωμεν προ-

σηλωμένοι εἰς τὰ ιδεώδη τῆς ἑλληνορθόδοξου παραδόσεως.

Ἐκλεκτὴ πνευματικὴ τροφή.

Αἱ ἀνακοινωθείσαι μεταβολαί, αἵτινες θὰ γίνοντο προσεχῶς εἰς τὸ Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τοῦ Γυμνασίου φέρει πάλιν ἐπὶ τάπητος τὸ ζήτημα τῆς διδασκαλίας πατερικῶν κειμένων εἰς τὰς πρώτας γυμνασιακὰς τάξεις. Ἐφ' ὅσον εἰς τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ θὰ διδάσκονται καὶ μετακλασσικοὶ Ἑλληνες συγγραφεῖς, δεόν ἀπαραιτήτως τὰ σχετικὰ Ἀναγνωστικὰ νὰ ἐμπλουτισθοῦν δι' ἐκλεκτῶν περικοπῶν τοῦ Μεγ. Βασιλείου, τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ, τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου κ.ἄ.

Αἱ περικοπαὶ αὗται θὰ προσέφερον εἰς τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν ἐκλεκτὴν πνευματικὴν τροφήν καὶ θὰ ἀντικαθίσταντο πολὺ ἀνοούσιον ὕλικὸν ἄλλων μετακλασσικῶν συγγραφέων. Ἐπὶ πλέον πρὸς διδασκαλίαν τῶν περικοπῶν τούτων θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθοῦν καὶ πολλοὶ θεολόγοι, ὅποτε τὸ ὀξὺ πρόβλημα τῶν ἀδιορίστων θεολόγων θὰ ἀπημβλύνετο πῶς. Εἶναι ἐπὶ τέλους καιρὸς νὰ δεῖξωμεν, ὅτι δὲν ἔχομεν μόνον εὐγενεῖς προπάτορας, ἀλλὰ καὶ ἐνδόξους πατέρας.

Εὐχάριστον, ἀλλὰ καὶ θλιβερόν.

Καὶ πάλιν διήλθεν ἐξ Ἀθηνῶν ὁ διάσημος «γιόγκι» τῶν Ἱμαλαίων Μαχαρίσι, ὅστις ἀνέλαβε τὴν δευτέραν παγκόσμιον περιόδειαν του, διὰ νὰ μεταδώσῃ τὸ μήνυμα τῆς ἐκστάσεως, ὡς μέσου διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς γαλήνης τῆς εὐτυχίας, τῆς ἐσωτερικῆς ἁρμονίας καὶ τῆς ψυχοσωματικῆς ἰσορροπίας. Ὡς ἀνεγράφη εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας, διὰ νὰ ἰδρῦσιν κέντρον ἐκστάσεως, βαθείας δηλαδὴ περισυλλογῆς τῆς σκέψεως, παρόμοιον πρὸς τὰ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου ἰδρυθέντα ὑπ' αὐτοῦ κέντρα.

Βεβαίως εἶναι εὐχάριστον, ὅτι πολλοὶ ἤρχισαν νὰ κατανοοῦν, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀπαλλαγοῦν ἐκ τῶν δεσμῶν τοῦ μηχανοκρατουμένου ὕλικου καὶ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ νὰ ζητήσουν τὴν ἐσωτερικὴν γαλήνην εἰς μίαν πνευματικωτέραν ζωὴν. Τὸ θλιβερόν ὅμως εἰς τὴν ὅλην αὐτὴν ὑπόθεσιν εἶναι, ὅτι οἱ οἱ, ἀποκόπτοντες ἑαυτοὺς ἐκ τοῦ πνευματικοῦ τῶν περιβάλλοντος, ἀναζητοῦν τὴν πνευματικὴν δρόσον τῆς ψυχῆς εἰς θολὰς καὶ ὑπόπτους πηγὰς, λησμονοῦντες, ὅτι ἡ ὀρθόδοξος χριστιανικὴ ζωὴ μὲ τὴν προσευχὴν, τὴν περισυλλογὴν, τὴν αὐτοκριτικὴν, τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν λειτουργικὴν ζωὴν εἶναι τὸ μοναδικὸν καὶ ἄριστον μέσον ἐξυγιάνσεως τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐκκολάφσεως τῶν ἐκλεκτῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς.

«Γυμνιστικὸς σεληνιασμός».

Νομίζομεν, ὅτι εἶναι ἄξιον ἐπαίνων ὁ ὑφυπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Καλαντζῆς διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοσιν διαταγῆς, ἀφορώσης εἰς τὴν προστασίαν τῆς δημοσίας αἰδοῦς ἐν τοῖς διαφόροις παραλιακοῖς κέν-

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερά Σύνοδος

Ἡ «Πανελληνίος Ἐνωσις ἀδιορίστων θεολόγων» ὑπέβαλεν εἰς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητον, ὡς Πρόεδρον τῆς Ἱ. Συνόδου, ἔγγραφον περὶ τῶν αἰτημάτων τῶν 1000 ἀδιορίστων θεολόγων. Ὁ Μακαριώτατος, Συνοδικῆ ἐξουσιοδοτήσει, προέβη εἰς τὰς κάτωθι ἐνεργείας: α) Δι' ἔγγραφου πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Θρησκευμάτων καὶ Ἑθνικῆς Παιδείας προέτεινε τὴν εἰς τὴν Μέσῃν Παιδείαν εἰσαγωγὴν τῆς διδασκαλίας τῶν κειμένων τῶν χριστιανικῶν πατέρων καὶ συγγραφέων πρὸς ἀνακαίνισιν τῆς Μέσης Παιδείας καὶ πρὸς ἀπορρόφησιν ἀριθμοῦ ἀδιορίστων θεολόγων. β) Δι' ἔγγραφου προέκαλεσε τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ὅπως εἰσαχθῆ ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων καὶ εἰς τὰς ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ Ὑπουργείου Ἐπαγγελματικὰς καὶ Τεχνικὰς Σχολὰς. γ) Ἀπέστειλε πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν κάτωθι ἐγκύκλιον:

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 2263
Διεκπ. 1155

Ἀθήνησι τῆ 4-8-1961

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1170

Πρὸς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Τῆ Ἱερᾷ Συνόδῳ ὑπεβλήθη ἔγγραφον τῆς «Πανελληνίου Ἐνώσεως ἀδιορίστων Θεολόγων» ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 113/2-8-1961, δι' οὗ προτείνονται ὠρισμένα λυσιτελεῖν μέτρα πρὸς ἄρσιν τοῦ ἀδιεξόδου καὶ τῆς δεινῆς θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν οὗτοι, χίλιοι περίπου ὄντες, τὰ νῦν εὐρίσκονται.

Μεταξὺ τῶν προτεινομένων μέτρων περιλαμβάνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα:

α) Πρόσληψις, εἰς Ἱ. Ναοὺς πόλεων ἐχουσῶν ὑπὲρ τὰς πέντε χιλιάδας κατοίκων, τῶν λαϊκῶν ἀδιορίστων θεολόγων, ὡς λαϊκῶν Ἱεροκηρύκων, καὶ β) Πλήρωσις τῶν θέσεων τῶν Γραμματέων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν

τροῖς, ἐν τοῖς ὁποίοις ἐσχάτως ἐγίνοντο πλεῖσται ἀπρέπεια σχεδὸν γυνῶν προσώπων ἀμφοτέρων τῶν φύλων, χορευόντων ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, ἐν ἐξάλλῳ καταστάσει καὶ κατὰ τρόπον σεξουαλικῶν σεληνιασμοῦ.

Εἶναι ἀπορίας ἄξιον πῶς ἀκόμη καὶ σοβαραὶ ἐφημερίδες, ὡς ἡ «Ἐλευθερία», ἠθέλησαν νὰ εἰρωνευθοῦν τὴν διαταγὴν ταύτην. Χαρακτηριστικῶς αὐτὸς ὁ κ. Ψαθάς, ὅστις οὐδόλως διακρίνεται ἐπὶ στενότητι ἀντιλήψεων ἢ πουριτανισμῶ, ἐσημείωσε: «Θὰ μεταχειριζόμενοι κι' ἐγὼ τὴν λέξη γυμνιστικὸς ἢ σεξουαλικὸς σεληνιασμός, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πολὺ πενιχρός... Χρειαζέται νὰ εἶμαι σεμνότοφος ἢ πουριτανὸς ἢ ἱεροκήρυκας γιὰ νὰ ἐκφράσω τὴν ἀηδία μου γιὰ ὅλες αὐτὰς τὰς ἐμετικὰς δημόσιες αἰσχρότητες ποὺ λεκιάζουν τὴν πατρίδα μας; Ζητῶ συγγνώμην ἀπ' τοὺς προοδευτικούς, ἀλλὰ τόση μεγάλη πρόοδος μοῦ φέρνει ἀναγούλα».

θέσεων τῶν Μητροπολιτικῶν Γραφείων, δι' ἀδιορίστων θεολόγων κατὰ προτίμησιν.

«Ὅθεν, Συνοδικῆ ἐξουσιοδοτήσει, ἀνακοινοῦμεν ταῦτα, ἵνα πράξητε πᾶν τὸ δυνατὸν καὶ οὕτω δοθῆ ἀπασχόλησις καὶ ἐργασία εἰς τόσους φερέλπιδας νέους, οἵτινες ἐκ ζήλου εὐσεβοῦς κινούμενοι ἐσπούδασαν τὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην.

† Ὁ Ἀθηνῶν Θεόκλητος, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Θεόκλητος Φιλίππαιος

Ἀποστολικὴ Διακονία. Κληρικὰ στελέχη τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας μετ' ἐφημερίων τῆς ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς μετέβησαν κατ' ἐπανάλησιν εἰς τὰς ἐν Πεντέλῃ καὶ ἐν Ἁγίῳ Ἀνδρέᾳ παιδικὰς κατασκηνώσεις τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, ἔνθα ἐτέλεσαν Θείας Λειτουργίας, διμλήσαντα ἐπικαίρως καὶ διένειμον εἰκόνας καὶ ἐντυπα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Οἱ κατασκηνωταὶ ὡς καὶ πολλὰ ἐκ τῶν στελεχῶν τῶν κατασκηνώσεων μετὰ πολλῆς προθυμίας καὶ κατανύξεως προσήλθον εἰς μετάλησιν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων κατὰ τὰς τελεσθείσας χάριν αὐτῶν τὰς παραμονὰς τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Θείας Λειτουργίας, ἀφοῦ τὰς προηγουμένης ἡμέρας ἐξωμολογήθησαν ὑπὸ τῶν ἀποσταλέντων ὡς ἄνω Κληρικῶν.

— Τῆ 21ῃ Αὐγούστου ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Πεντέλης ἐγένετο ἡ ἐπίσημος ἐναρξίς τῆς λειτουργίας τῆς β' σειράς τοῦ Φροντιστηρίου Κατηχητικῶν Στελεχῶν τῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Κατὰ τὴν γενομένην τελετὴν ἐψάλη ἁγίασμα ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Θεοκλήτου, ὅστις καὶ ἀπηύθυνε πατρικὰς νουθεσίας πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας Κατηχητάς. Μετὰ ταῦτα ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἄ. Φυτράκης ἐδίδαξε τὸ πρῶτον εἰσαγωγικὸν μάθημα ἔχον ὡς θέμα: «Ἡ ἀναγκαιότης τῆς Κατηχησεως σήμερον καὶ αἱ εὐρύτεραι ἐπιδιώξεις τῶν νέων ἐνιαίων Κατηχητικῶν Βοηθημάτων τῆς Ἐκκλησίας».

Εἰς τὸ ἐν λόγω εἰδικὸν Κατηχητικὸν Φροντιστήριον, ὅπερ διὰ δευτέραν φοράν λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας βάσει προγράμματος καταρτισθέντος ὑπ' αὐτῆς, ἐκλήθησαν νὰ φοιτήσωσι βασικὰ Κατηχητικὰ στελέχη ἐξ ἰσαρίμων ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑποδειχθέντα ὑπὸ τῶν οἰκείων ἱεραρχῶν.

Ὡς ἤδη ἔχει ἀνακοινωθῆ, τὸ Φροντιστήριον τοῦτο ἀποβλέπει ὅπως δοθῆ, σὺν τῷ χρόνῳ, ἐνιαία κατεύθυνσις εἰς τὰ βασικὰ στελέχη τοῦ Κατηχητικοῦ ἔργου καὶ δι' αὐτῶν εἰς ἅπαντας τοὺς Κατηχητάς, ἐπὶ τούτοις δὲ ὅπως παρεσχεθῶσιν εἰς αὐτοὺς θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ ἐφόδια, ἅτινα θὰ ὑποβοηθήσουν αὐτοὺς, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἤδη ἐκτυπουμένων νέων Κατηχητικῶν Βοηθημάτων εἰς τὴν ἐπὶ ἐνιαίαν βέσσεων, διοργανώσιν τῆς ὅλης Κατηχητικῆς προσπάθειας τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας.

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος καθ' ὅλον τὸν Αὐγουστον ἐπανειλημμένως συνεργάσθη μετὰ τῶν Διευθυντῶν τῶν διαφόρων Ἐκκλησιαστικῶν Ὄργανισμῶν καὶ προήδρευσε συμβουλίων τῶν διαφόρων Ἐκκλησιαστικῶν Ὄργανισμῶν.

— Τῆ 6ῃ Αὐγούστου ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ ἐκήρυξε τὸν θείον λόγον ἐν τῷ πανηγυρίζοντι Ἱ. Ν. Μεταμορφώσεως Βύρωνος.

— Τῆ 15ῃ Αὐγούστου ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ ἐκήρυξε τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Ἱ. Ν. Εὐαγγελιστρίας Πειραιῶς.

— Τῆ 15ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐδέχθη τὸν κ. Deltik, Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Δίλης, καὶ τὸν κ. Benet, ἐπιτετραμμένον τῆς Ἀμερικανικῆς Πρεσβείας. Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Δ.Σ. τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

— Τῆ 21ῃ Αὐγούστου ἐν τῇ Μονῇ Πεντέλης ἐτέλεσεν ἁγιασμόν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τοῦ διὰ δευτέραν φοράν

διοργανουμένου ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Φροντιστηρίου Κατηχητικῶν Στελεχῶν».

— Τῆ 26ῃ Αὐγούστου ἐτέλεσε δοξολογίαν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ ὑπὲρ τοῦ Συμβουλίου τοῦ ΝΑΤΟ.

— Τῆ 27ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐτέλεσεν ἐν τῷ αὐτῷ Ναῷ μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν πεσόντων ἀξιωματικῶν.

— Τῆ 28ῃ ἐδέχθη τὸν Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Εὐάγγελον Θεοδώρου.

**

— Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Θαυμακοῦ κ. Χρυσόστομος κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Αὐγουστον, ἐν Κυριακαῖς καὶ ἑορταῖς, ἐχοροστάτησε, ἐλειτούργησε, ὠμίλησε καὶ προσέτη λιτανειῶν εἰς ἱεροὺς ναοὺς τοῦ Πειραιῶς.

— Τῆ 3 ἐπεθεώρησε τὸ ἐν Πειραιεῖ Ἐκκλησιαστικὸν Ὀρφανοτροφεῖον θηλέων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων» διὰ τὴν πορείαν τῶν ἐν αὐτῷ ἐκτελουμένων δυαρρυθμιστικῶν καὶ συμπληρωματικῶν κτιριακῶν ἔργων.

— Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἐπεσκέφθη τὸ ἐν Πειραιεῖ «Χατζηκυριάκειον» Ὀρφανοτροφεῖον θηλέων καὶ παρέσχε συμβουλὰς εἰς τὰς ἐν αὐτῷ τροφίμους.

— Τῆ αὐτῆ ἡμέρα συνεργάσθη ἐπιτοπίως εἰς τὸ Νέον Ἰκόνιον Πειραιῶς μετὰ τοῦ ἐκεῖ προέδρου τοῦ Ἐξωραϊστικοῦ Συλλόγου, διὰ τὴν ἰδρυσιν παρεκκλησίου τοῦ ἐνοριακοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Νέου Ἰκονίου.

— Τῆ 5 συνεργάσθη ἐπιτοπίως μετὰ χριστιανῶν διὰ τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην θεμελίωσιν ἐν Νεαπόλει Νικαίας Πειραιῶς ἱεροῦ ναοῦ τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

— Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἐπεθεώρησε τὸν νεκροταφειακὸν ἱερὸν ναὸν τῆς Ἀναλήψεως ἐν Νεαπόλει Νικαίας Πειραιῶς.

— Τῆ 6,7,9,11,13, καὶ 14 ἐπεθεώρησε τὸν ἀνεγειρόμενον ὡς ἄνω ἱερὸν ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

— Τῆ 13 ἐπεθεώρησε καὶ αὖθις τὰ ἐν τῷ Ἐκκλησιαστικῷ Ὀρφανοτροφείῳ θηλέων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων» ἐκτελούμενα ἔργα.

Τῆ 14, ἐν ὧρα νυκτερινῇ, κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἐσπερινοῦ, ἐχοροστάτησε καὶ εὐλόγησε Ἀρτοκλασίαν ἐν τῷ ὡς ἄνω ἱερῷ παρεκκλησίῳ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐν Νεαπόλει Νικαίας Πειραιῶς, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης τεθέντος εἰς λειτουργίαν ἐκκλησιαστικὴν καὶ ὠμίλησεν ἐπικαίρως ἐξάρας τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν περιοίκων χριστιανῶν πρὸς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ ἐπαινεύσας αὐτοὺς προσηκόντως.

Τὸν ἱερὸν τοῦτον ναὸν ἐπεσκέφθη καὶ τῆ ἐπομένη 15 Αὐγούστου ἐπὶ τῇ πανηγύρει αὐτοῦ.

— Τῆ 14 ἐκπροσωπῶν τὴν Α. Μακαριότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητον ὑπεδέχθη ἐν τῷ λιμένι τοῦ Πειραιῶς, τὸν θεοφιλέστατον Ρώσον Ἐπίσκοπον Καμπανίας κ. Μεθόδιον συνοδεύσαντα εἰς προσκυνηματικὴν ἐκδρομὴν Ρώσους χριστιανούς τῆς Διασποράς.

— Τῆ 19 ἀπένευσε τὰ Διπλώματα εἰς τὰς ἀποφοίτους τῆς Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου θηλέων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων» παρασχῶν καταλλήλους προτροπὰς καὶ συμβουλὰς, εἰς τὰς ἀποφοιτήσαντας ἐκ τῆς ὡς ἄνω Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς.

— Τῆ 27, ἐντολῇ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου, ἐχειροθέτησεν εἰς Οἰκόνομον τὸν αἰδεσ. πρεσβύτερον Γεώργιον Δρόσον, ἐφημέριον τοῦ εἰς Δραπετσῶναν ἐνοριακοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Φανουρίου, ἐνθα ἐχοροστάτησεν, ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησεν ἐπὶ τῇ πανηγύρει αὐτοῦ.

**

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀχαΐας κ. Παντελεήμων τῆ 31ῃ Ἰουλίου παρήστη κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, γενομένην ὀρκωμοσίαν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὄργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων κ. Ἄ. Μπερνάρη.

Κατά μήνα Αύγουστον έλειτούργησε και ώμίλησεν εις διαφόρους 'Ι. Ναούς τής 'Ι. 'Αρχιεπισκοπής.

Τῆ 7ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς προήδρευσε τοῦ Συμβουλίου τοῦ 'Εκκλησ. 'Ασύλου 'Αγ. 'Ανδρέου Ν. Σμύρνης.

Τῆ 9ῃ Αὐγούστου ἐτέλεσε τὸν ἀγιασμόν εἰς τὰ συντελεσθέντα ἔργα διὰ τὸν ἀθλητισμὸν εἰς 'Αγ. Κοσμάν, τῶν ὁποίων ἡ παράδοσις εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἀθλητῶν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ παρουσίᾳ τῶν ὑπουργῶν κ. κ. Βογιατζῆ και Τριανταφυλλάκου.

Τῆ 13ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς ἐντολῆ τοῦ Μακ. 'Αρχιεπισκόπου ἐχειροτόνησε εἰς διάκονον τὸν Παναγιώτην Λουκέρνην ἐν τῷ 'Ι. Ναφ' 'Αγ. Γεωργίου Καρύτση.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

'Η ἐφετεινὴ Σύνοδος τῆς 'Ιεραρχίας τῆς Σερβικῆς 'Εκκλησίας, ἡ ὁποία συνήλθεν ἀπὸ 9-20 Μαΐου 1961, ἀπεφάσισεν ὅπως θεωρηθῶν ἐκπεσόντες τοῦ ἀξιώματος τῶν ἁπαντες οἱ κληρικοί, οἱ ὁποῖοι αὐθαίρετως ἐγκατέλειψαν ἢ θὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὑπηρεσίαν.

Δυνάμει ἐτέρας ἀποφάσεως τῆς 'Ιεραρχίας τῆς Σερβικῆς 'Εκκλησίας, ὅλοι οἱ ἱερομόναχοι οἱ ὁποῖοι ἤλθον ἢ θὰ ἔλθουν εἰς γάμου κοινωνίαν δέον νὰ θεωρῶνται ἐκπτώτοι τοῦ ἀξιώματός των.

—'Η 'Ιερά Σύνοδος τῆς Σερβικῆς 'Εκκλησίας, ἐκτελοῦσα σχετικὴν ἀπόφασιν τῆς 'Ιεραρχίας, ἴδρυσε σεμινάριον διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν νέων μοναχῶν εἰς τὴν Μοῦνην τῆς Μεταμορφώσεως τῆς ἐπαρχίας Ζίτσης. Διευθυντὴς τοῦ σεμιναρίου διορίσθη ὁ σύγκελλος Ντέσιμιρ Βλάτκοβιτς, καθηγητὴς τῆς 'Ιερατικῆς Σχολῆς Βελιγραδίου.

— Τὴν 12 'Ιουλίου ἐ.ἔ. ἐγένετο εἰς τὴν Μοῦνην τῆς Κετίγγης ἡ ἐπίσημος ἐνθρόνισις τοῦ νέου Μητροπολίτου Μαυροβουνίου κ. Δανιήλ.

— Οἱ ἀρχαιολόγοι τῆς 'Αχρίδος ἐσημείωσαν ἐφέτος μεγάλην ἐπιτυχίαν, ἀνακαλύψαντες τὰ ἑρείπια ἐνὸς χριστιανικοῦ κυκλικοῦ ναοῦ τοῦ τετάρτου ἢ πέμπτου αἰῶνος μετὰ μεγάλου βαπτιστηρίου και θαυμασιῶν μωσαϊκῶν.

— Δύο μεγάλοι ἐκθέσεις ἀντιγράφων σερβικῶν μεσαιωνικῶν τοιχογραφιῶν θὰ ἀνοίξουν ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ τοῦ προσεχῶς 'Οκτωβρίου εἰς πολλὰς χώρας τῆς Βορείου και τῆς Νοτίου 'Αμερικῆς. Ἐκατέρω τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν θὰ περιλαμβάνη 120 ἀντίγραφα.

— Τὴν 21ῃν 'Ιουλίου 1961 ἀπεβίωσεν εἰς Ζάγκπεμπ ὁ καθολικὸς ἐπίσκοπος Σβέτοζαρ Ρίτιγκ, ὁ ὁποῖος διετέλεσεν ὑπουργὸς ἀνευ χαρτοφυλακίου εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς Κροατίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς 'Ιεράς Συνόδου τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας Βουλγαρίας, κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1961/62 θὰ γίνουσι δεκτοὶ εἰς τὴν α' τάξιν τῆς 'Ιερατικῆς Σχολῆς 65 μαθηταί. Θὰ λειτουργήσουσι δύο τμήματα: τὸ ἐν μὲ 35 μαθητῶν ἡλικίας μέχρι 17 ἐτῶν και τὸ ἕτερον μὲ 30 μαθητῶν ἡλικίας μέχρι 35 ἐτῶν. Ὅλοι οἱ μαθηταί θὰ εἶναι ὑπότροφοι τῆς 'Ιεράς Συνόδου και θὰ ζοῦν ὡς οἰκότροφοι.

Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν Θεολογικὴν 'Ακαδημίαν τῆς Σόφιας κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1961/62 πρέπει νὰ εἶναι ἀπόφοιτοι τῆς 'Ιερατικῆς Σχολῆς ἢ γυμνασίου, νὰ ἔχουν ἐκπληρώσει ἢ ἀπαλλαγῆ τῶν στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων και νὰ εἶναι ἡλικίας μέχρι 35 ἐτῶν. Ὅσοι ὑποψήφιοι δὲν εἶναι ἀπόφοιτοι τῆς 'Ιερατικῆς Σχολῆς ὑφίστανται εἰσιτηρίους ἐξετάσεις. Οἱ νέοι φοιτηταί κατὰ τὴν ἐγγραφὴν των ὑπογράφουν δηλώσιν ὅτι θὰ ἱερωθῶν μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν ἐκ τῆς Θεολογικῆς 'Ακαδημίας. 'Εν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιστρέψουν μὲ τὸκον τὰ διὰ τὴν μόρφωσιν των δαπανηθέντα ποσὰ ὑπὸ τῆς 'Ιεράς Συνόδου.

— Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 21-22 φύλλον τοῦ 'Ιουνίου 1961 τοῦ ἐπισήμου ὄργανου τῆς Βουλγαρικῆς 'Εκκλησίας «Τσαρκόβεν Βέστνικ» ἐδημοσιεύθη ἀρθρον τοῦ ὑψηγοῦ Συμεῶν Νάνκωφ

ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ἀθάνατον ἔργον τῶν ἁγίων ἀδελφῶν Κυρίλλου και Μεθοδίου». Ὁ ἀρθρογράφος τονίζει μεταξὺ ἄλλων ὅτι οἱ πρωτοδιδάσκαλοι τῶν σλαβικῶν λαῶν, οἱ ἅγιοι ἀδελφοὶ Κύριλλος και Μεθόδιος, ἐδημιούργησαν τὸ σλαβικὸν ἀλφάβητον και ἔθεσαν τὴν βάσιν τῆς σλαβικῆς γραμματείας, μεταφράσαντες ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰς τὴν σλαβικὴν γλῶσσαν τὰ ἀπαραίτητα ἱερά και λειτουργικὰ βιβλία και συγγράψαντες πρωτότυπα ἔργα περιέχοντα προσευχάς, ἐκκλησιαστικὸς ὕμνους και ἔλεγχον τῶν ἑτεροδόξων. Οἱ ἰσαπόστολοι και φωτισταί τῶν Σλαύων ἔθεσαν τὴν βάσιν τοῦ σλαβικοῦ πολιτισμοῦ και τῆς σλαβικῆς γραμματείας διὰ τοῦ σπουδαίου και τεραστίου τὴν ἑκτασιν ἔργου των, ἔδωσαν πτερά εἰς ὄλους τοὺς σλαβικοὺς λαοὺς νὰ πετοῦν πρὸς τὰ ὕψη τῆς γνώσεως, νὰ γράφουν τὴν πολυετὴ και σημαντικὴν των ἱστορίαν εἰς τὴν μητρικὴν των γλῶσσαν και νὰ φωτίζουν τὴν ὁδὸν τῆς προόδου, τοῦ ὑψηλοῦ ἰδανικοῦ των περὶ ἐλευθέρας και εὐτυχισμένης ζωῆς. 'Ανευ τοῦ ζωοδότου φωτός τῶν ἁγίων Θεσσαλονικῶν ἀδελφῶν δὲν θὰ ἀνεπτύσσετο ὁ ρωσικὸς πολιτισμὸς.

— Εἰς τὴν Βάρναν ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τῶν ἀρχαιολόγων ἐν ἐλληνιστικῶν οἰκοδόμημα τοῦ γ'—β' αἰῶνος πρὸ Χριστοῦ. 'Εκ τῶν ἀνακαλυφθέντων ἀντικειμένων συνάγεται ὅτι πρόκειται περὶ ἱεροῦ. Εὐρέθησαν νομίσματα 30 ἀμφορείς και μία σφραγίς τῆς Ρόδου, ὡς εἰκάζεται.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

'Εναντίον τῆς συγχωνεύσεως τοῦ «Διεθνoῦς 'Ιεραποστολικοῦ Συμβουλίου» μετὰ τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου 'Εκκλησιῶν» ἀπεφάνθη προσφάτως και ἡ Παλαιοκαθολικὴ 'Εκκλησία δι' ἐπίσημον δηλώσεως, τὴν ὁποίαν ἐνετάλη νὰ ὑποστηρίξη ἡ παλαιοκαθολικὴ ἀντιπροσωπεία ἐν τῇ προσεχεῖ Γενικῇ Συνελεύσει τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου 'Εκκλησιῶν ἐν Νέω Δελχί. 'Εν τῇ δηλώσει ταῦτη ἐκφράζεται ὁ φόβος τῆς Παλαιοκαθολικῆς 'Εκκλησίας, ὅτι «ἡ τοιαύτη συγχώνευσις, ἥτις ἤθελε συνδέσει τὰς ἐκκλησίας in corpore μετὰ μίᾳ ὀργανώσεως, ἥτις δὲν δύναται οὔτε νὰ λέγεται, οὔτε νὰ εἶναι 'Εκκλησία, θὰ αὐξήσῃ τὸν κίνδυνον τοῦ ὑπὸ τῆς προτεσταντικῆς νοοτροπίας (ἀρκούντως ἰσχυρῶς ἄλλως τε ἀντιπροσωπευομένης ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ 'Εκκλησιῶν) περιορισμοῦ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ δράσεως τῆς 'Εκκλησίας εἰς τὸ κήρυγμα και τὸ ἱεραποστολικὸν ἔργον» και διακηρύσσεται, ὅτι «τὸ μέτρον τοῦτο δὲν θεωρεῖται ὑπὸ τῶν Παλαιοκαθολικῆς 'Εκκλησίας ὡς βῆμα προόδου πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐνότητος ἐν τῇ πίστει» ('Εκ τῶν 'Εκκλησιαστικῶν χρονικῶν τῆς Internazionale Kirchliche Zeitschrift τῆς Βέρνης, τεῦχος 2 τοῦ ἔτους 1961).

Εἶναι εὐχάριστον, ὅτι ἡ Παλαιοκαθολικὴ 'Εκκλησία εὐθυγραμμίζει τὴν ἐναντι τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος, ὅπερ μέλλει νὰ ἀπασχολήσῃ ἀποφασιστικῶς τὴν ἐν Νέω Δελχί Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Παγκ. Συμβ. 'Εκκλησιῶν, γραμμὴν τῆς πρὸς τὴν τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας.

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕΝ

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Νέα ἔκδοσις τῆς ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, εἰς σχῆμα
μικρὸν (τσέπης) ἐπὶ ἀρίστου χάρτου δι' ἐρυθρῶν και μαύρων γραμμάτων.

'Απαραίτητον βοήθημα διὰ πάντα ἐκκλησιαζόμενον.

Τιμᾶται δρχ. 1.50.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καρυστίας καὶ Σκύρου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47, καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς καὶ ἀρθροῦ 1 τοῦ Α.Ν. 536/45, καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου, πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Κονίστραις Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Κύμῃ τῇ 1ῃ Αὐγούστου 1961

† Ὁ Καρυστίας καὶ Σκύρου Χρυσόστομος

Ἱερὰ Μητρόπολις Φλωρίνης—Ἀλμωπίας καὶ Ἑορδαίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου, προσκαλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τοὐλάχιστον πτυχίον ἀνωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου, ὅπως καταλάβωσι τὰς ἐξῆς χηρευούσας ἐφημεριακὰς θέσεις τῶν ἐξῆς ἐνοριῶν: 1) Ἁγίου Γεωργίου πόλεως Φλωρίνης, 2) Ἁγίου Νικολάου πόλεως Φλωρίνης, 3) Ἁγίας Τριάδος πόλεως Πτολεμαίδος, 4) Ἁγίου Ἰωάννου πόλεως Πτολεμαίδος, 5) Ἁγίου Στεφάνου πόλεως Πτολεμαίδος, 6) Ἁγίων Νικάνδρου καὶ Ἰωαννικίου πόλεως Ἀριδαίας καὶ 7) Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης πόλεως Ἀμυνταίου. Οἱ προερχόμενοι ἐκ Παλαιᾶς Ἑλλάδος ὑποψήφιοι θὺ λαμβάνουν ἓνα καὶ ἡμισυ (1 καὶ ½) μισθόν. Οἱ ἀνωτέρω ὑποψήφιοι δέον νὰ ὑποβάλλωσιν ἡμῖν κατὰ πρότερον μόνον αἴτησιν μετὰ δηλώσεως τῶν σχολικῶν αὐτῶν προσόντων. Αἰτήσεις μὴ ἔχουσι τὴν ἀνωτέρω δὴλώσιν δὲν θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν.

Ἐν Φλωρίνῃ τῇ 2ῃ Αὐγούστου 1961

† Ὁ Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἑορδαίας Βασίλειος

Ἱερὰ Μητρόπολις Μηθύμνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα ὅπως καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς ἐφημεριακὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἁγίας Τριάδος Κλειοῦς, 2) Ἁγίας Κυριακῆς Πετρίου καὶ 3) Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Ρεύματος, ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Δελτίον «Ἐκκλησία» σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων πιστοποιητικῶν.

Ἐν Καλλονῇ τῇ 7 Αὐγούστου 1961

† Ὁ Μηθύμνης Κωνσταντῖνος

Ἱερὰ Μητρόπολις Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 48 παρὰ γρ. 1 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν καὶ Ναῶν Ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα ὅπως καταλάβωσι τὰς κενὰς ἐφημεριακὰς θέσεις 1) Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Συρτζίου καὶ 2) Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Ροδιάς, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Κυπαρισσίᾳ τῇ 7 Αὐγούστου 1961

† Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Στέφανος

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἡλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εἰσόδια Θεοτόκου Ροδιάς (Νεοχωρίου Πηνειῶν), καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἐν λόγῳ ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας «Ἐκκλησία», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά τῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Πύργῳ τῇ 7ῃ Αὐγούστου 1961

† Ὁ Ἡλείας Γερμανὸς

Ἱερὰ Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 63 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Διακόνων τῶν Ἑνοριῶν: 1) Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου Θεσσαλονίκης, 2) Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου Θεσσαλονίκης, 5) Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης, 4) Ἱ. Ναοῦ Παναγοῦδας Θεσσαλονίκης, 5) Ἱ. Ναοῦ Παναγίας Φανερωμένης Ν. Μηχανιώνας, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν Διακονικῶν θέσεων.

Ἐν Θεσσαλονικῇ τῇ 10ῃ Αὐγούστου 1961

† Ὁ Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἑνοριῶν:

1) Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος Θεσσαλονίκης

2) Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς Ἐπταλόφου Θεσ/νίκης, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων.

Ἐν Θεσσαλονικῇ τῇ 10ῃ Αὐγούστου 1961

† Ὁ Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

Ἱερὰ Μητρόπολις Φιλίππων Νεαπόλεως Θάσου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα πιστοποιητικά, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων διὰ τὰς κάτωθι σημειούμενας ἐνορίας:

Τιμίου Προδρόμου, Ἁγ. Παύλου καὶ Ἁγ. Βαρβάρας, πόλεως Καβάλας, χωρίων δὲ Ξεριᾶς, Διποτάμου, Ἐλαφοχωρίου, Λημνιάς, Νικητῶν, Λυκοστόμου καὶ Δυσβάτου.

Ἐν Καβάλα τῇ 17-8-1961

† Ὁ Φιλίππων Νεαπόλεως καὶ Θάσου Χρυσόστομος

Ἱερά Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Βαλιμῆς τακτικοῦ Ἐφημερίου καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακέρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Αἴγιον τῆ 19 Αὐγούστου 1961

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Γ ε ὄ ρ γ ι ο ς

**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΝ ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ****Κλητήριον Ἐπίκριμα**

Πρὸς

τὸν Ἀρχιμ. Γερμανὸν Κεφαλᾶν

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆ 16ῃ Σεπτεμβρίου 1961 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ καὶ ὥρᾳ 8.30 π. μ. ὅπως δικασθῆς ἐνώπιον τοῦ ἐκτελοῦντος χρέη ἀνακριτοῦ κ.λ.π.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὥς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου

† Ὁ Ἀθηνῶν Θεόκλητος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀρχιμ. Θεόκλητος Φιλιππαῖος

**ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ**

Πρὸς

τὸν Ἱερέα Ἰωάννην Κουκουλάν,
ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι νὰ ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τὴν 16ῃν Σεπτεμβρίου, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥρᾳ 11 π. μ. ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος. Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὥς ἄνω ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἀθήνησι τῆ 2α Αὐγούστου 1961

Ὁ Προεδρεύων

τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου

† Ὁ Κερνίτσης Χρυσόστομος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ**Πρόσκλησις κατηγορουμένου πρὸς ἀπολογία**

Πρὸς

τὸν Μοναχὸν Βασίλειον Ἀντωνᾶτον, ἀδελφὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου Κηπουραίων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας καὶ ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς.

Ἐνεργοῦντες ὡς ἀνακριτὴς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 1390/6-7-1961 διαταγῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κεφαλληνίας κ. Ἱεροθέου, καλοῦμεν σε ὅπως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἡμῶν ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας καὶ κατὰ τὰς πρῶτinas ὥρας καὶ ἀπολογηθῆς ἐπὶ ἀποδιδόμενων σοι κατηγοριῶν.

Ἐν Ἀργστολίῳ τῆ 25ῃ Αὐγούστου 1961

Ὁ Ἀνακριτὴς

Ἱερεὺς Νικόλαος Γαρμπῆς, Οἰκονόμος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΟΛΥΑΝΗΣ ΚΑΙ ΚΙΛΚΙΣΙΟΥ**Κλητήριον Ἐπίκριμα**

Πρὸς

τὸν Ἱερέα Ἀθανάσιον Μίχαν
ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι νὰ ἐμφανισθῆ ἐνώπιόν μου τὴν 28ῃν Σεπτεμβρίου ἔ. ἔ. ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 10ῃν π. μ. ἵνα ἀπολογηθῆς συμπληρωματικῶς, περὶ ἧς κατηγορίας ἀπελογηθῆς ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ Ἀρχιμ. Συνεσίου Κτενᾶ, ἐν Χαλανδρίῳ τὴν 21-12-59.

Ὁ ἀνακριτὴς

Ἀρχιμ. Θεόφιλος Ζησόπουλος

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παναγιώτου Τρεμπέλα, Δογματικὴ τῆς Ὁρθόδοξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Τόμος Τρίτος. Ἀδελφότης Θεολόγων «Ὁ Σωτήρ». Ἀθήναι 1961. Σελ. 7' + 548.

Β. Πάνου, Τὸ Βαμβάκι. Ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ λίπανσις του. Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ «Δελτίου Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος». Τεύχος 120, Μάιος — Ἰούνιος 1961. Σελ. 32.

Γεωργίου Μιχαηλίδου—Νουάρου, Καθηγητοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν. Ὁ δίκαιος πόλεμος κατὰ τὰ τακτικὰ τοῦ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ. Ἀνάτυπον ἐκ τῶν «Συμμίκτων Σεφριάδου» ἐκδιδομένων ὑπὸ τῆς Παντείου Ἀναστάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν. Ἀθήναι. Τύποις Α. Κλεισιούνη, 1961. Σελ. 411-434.

Γιάννου Σ. Μαρκαντώνη, βοηθοῦ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ Πειραματικῆς Παιδαγωγικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ σχέσις μεταξὺ ἐπιδόσεως ἐν τῷ Γυμνασίῳ καὶ ἐξελέξεως ἐν τῷ βίῳ. Ἐναίσιμος ἐπὶ διδακτορία διατριβῆ ἐγκριθεῖσα ὑπὸ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐν Ἀθήναις 1961 (Βιβλιοθήκη τῆς ἐν Ἀθήναις Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἐταιρείας). Σελ. 129.

« Ε Κ Κ Λ Η Σ Ι Α »**ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

† Ὁ Ἰωαννίνων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ**ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ****ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

Θεοδοσίου Σπεράντσα, Νὰ τεθῆ εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν.

Ἀνδρέου Ι. Φυτράκη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ ἔτος 1960 (Συνέχεια).

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τὸ τέλειον θρησκευτικὸν ἰδεῶδες.

Ἀρχιμ. Φιλαρέτου Α. Βιτάλη, Κυκλαδίται Οἰκουμηνικοὶ Πατριάρχαι ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐξῆς (Συνέχεια).

Παρατηρήσεων Στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.

Βιβλιογραφία.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις, Ἰασιῶ 1